

SPRAWOZDANIE
z realizacji Gminnego Programu
Wspierania Rodziny
na lata 2024-2026
za rok 2024

Moryń, 2025 r.

Spis treści

1. Wprowadzenie	1
2. Cel szczegółowy 1 – Wspieranie rodziców/opiekunów w prawidłowym wypełnianiu funkcji opiekuńczo-wychowawczych	3
3. Cel szczegółowy 2 – Przeciwdziałanie marginalizacji i degradacji społecznej rodzin doświadczających trudności opiekuńczo-wychowawczych	36
4. Cel szczegółowy 3 – Zabezpieczenie podstawowych potrzeb dziecka i rodziny.....	53
5. Cel szczegółowy 4 – Wspieranie kobiet w ciąży i rodzin ze szczególnym uwzględnieniem kobiet w ciąży powikłanej oraz w sytuacji niepowodzeń położniczych.....	55
6. Podsumowanie.....	58
7. Informacja o potrzebach związanych z realizacją zadań z zakresu wspierania rodziny w latach kolejnych.....	60

Wprowadzenie

Niniejsze sprawozdanie zostało sporządzone na podstawie art. 179 ust. 1 ustawy z dnia 9 czerwca 2011 r. o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej, który zobowiązuje Burmistrza do złożenia Radzie Miejskiej rocznego sprawozdania z realizacji zadań do dnia 31 marca każdego roku. Ustawa wskazuje, że pracę z rodziną organizuje podmiot, któremu gmina zleciła realizację tego zadania. W naszej Gminie zadania wynikające z ustawy o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej realizowane są przez **Ośrodek Pomocy Społecznej w Moryniu**. Ustawa ta, oprócz zadań nałożonych na jednostki samorządu terytorialnego określa całość zadań administracji publicznej z zakresu wspierania rodziny i systemu pieczy zastępczej.

Ustawa z dnia 9 czerwca 2011 r. o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej nakłada na samorządy terytorialne obowiązek wspierania rodzin przeżywających trudności w wypełnianiu funkcji opiekuńczo-wychowawczych oraz organizacji pieczy zastępczej. Obowiązek ten jednostki samorządu terytorialnego realizują w szczególności we współpracy ze środowiskiem lokalnym, sądami i ich organami pomocniczymi, policją, instytucjami oświatowymi, podmiotami służby zdrowia, a także kościołami i związkami wyznaniowymi oraz organizacjami społecznymi.

Zgodnie z art. 176 cytowanej ustawy działania realizowane przez samorząd gminny to:

- 1) opracowanie i realizacja 3-letnich gminnych programów wspierania rodziny;
- 2) tworzenie możliwości podnoszenia kwalifikacji przez asystentów rodziny;
- 3) tworzenie oraz rozwój systemu opieki nad dzieckiem, w tym placówek wsparcia dziennego oraz praca z rodziną przeżywającą trudności w wypełnianiu funkcji opiekuńczo-wychowawczych przez:
  - a) zapewnienie rodzinie przeżywającej trudności wsparcia i pomocy asystenta rodziny oraz dostępu do specjalistycznego poradnictwa;
  - b) organizowanie szkoleń i tworzenie warunków do działania rodzin wspierających;
  - c) prowadzenie placówek wsparcia dziennego oraz zapewnienie w nich miejsc dla dzieci;
- 4) finansowanie:
  - a) podnoszenie kwalifikacji przez asystentów rodziny;
  - b) kosztów związanych z udzielaniem pomocy, ponoszonych przez rodziny wspierające

- 5) współfinansowanie pobytu dziecka w rodzinie zastępczej, rodzinnym domu dziecka, placówce opiekuńczo-wychowawczej, regionalnej placówce opiekuńczo-terapeutycznej lub interwencyjnym ośrodku preadaptacyjnym;
- 6) sporządzanie sprawozdań rzeczowo-finansowych z zakresu wspierania rodziny oraz przekazywanie ich właściwemu wojewodzie, w wersji elektronicznej, z zastosowaniem systemu teleinformatycznego,
- 7) prowadzenie monitoringu sytuacji dziecka z rodziny zagrożonej kryzysem lub przeżywającej trudności w wypełnianiu funkcji opiekuńczo-wychowawczej, zamieszkałego na terenie gminy.

Uchwałą Rady Miejskiej w Moryniu Nr IX/58/2015 z dnia 11 września 2015r. do realizacji zadań z zakresu ustawy o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej wyznaczono Ośrodek Pomocy Społecznej w Moryniu.

W Gminie Moryń w roku 2024 uchwałą Nr VI/51/2024 Rady Miejskiej w Moryniu z dnia 13 listopada 2024 r. przyjęto do realizacji Gminny Program Wspierania Rodziny na lata 2024-2026.

Głównym celem programu jest wspieranie rodzin przeżywających trudności w szczególności w wypełnianiu swoich funkcji opiekuńczo-wychowawczych oraz zapobieganie dysfunkcyjności rodzin w wypełnianiu i przywracaniu funkcji opiekuńczo-wychowawczej.

Realizacja celu głównego odbywa się w czterech obszarach działań:

1. **Wspieranie rodziców/opiekunów w prawidłowym wypełnianiu funkcji opiekuńczo-wychowawczych;**
2. **Przeciwdziałanie marginalizacji i degradacji społecznej rodzin doświadczających trudności opiekuńczo-wychowawczych;**
3. **Zabezpieczenie podstawowych potrzeb dziecka i rodziny;**
4. **Wspieranie kobiet w ciąży i rodzin ze szczególnym uwzględnieniem kobiet w ciąży powikłanej oraz w sytuacji niepowodzeń położniczych.**

Adresatami Gminnego Programu Wspierania Rodziny w Gminie na lata 2024 -2030 (zwanego dalej Programem) są:

1. Rodziny z terenu Gminy Moryń ze szczególnym uwzględnieniem rodzin niewydolnych wychowawczo, rodzin dotkniętych przemocą, problemem alkoholowym jak również rodzin, w których wychowuje się dziecko, u którego zdiagnozowano ciężkie i nieodwracalne upośledzenie albo nieuleczalną chorobę zagrażającą jego życiu, które powstały w prenatalnym okresie rozwoju dziecka lub w czasie porodu.
2. Dzieci i młodzież zagrożona niedostosowaniem społecznym.
3. Rodziny wspierające, których głównym zadaniem jest wsparcie rodzin przeżywających trudności w wypełnianiu funkcji opiekuńczo-wychowawczych.
4. Instytucje oraz zatrudnieni w nich pracownicy działający na rzecz rodzin (jako beneficjenci pośredni).

Wszystkie dzieci wymagają ochrony praw i wolności oraz pomocy dla zapewnienia harmonijnego rozwoju i przyszłej samodzielności życiowej. Szczególnej uwagi wymagają dzieci i młodzież z rodzin niewydolnych wychowawczo. Dysfunkcje rodziny, spowodowane w głównej mierze uzależnieniami, przyczyniają się do powstania znacznych strat rozwojowych dzieci żyjących w tych rodzinach. Niewydolność rodziców zaburza zaspokojenie podstawowych potrzeb rozwojowych dziecka, prowadzi między innymi do niepowodzeń szkolnych oraz izolacji społecznej.

Rodzina wypełniając swoją funkcję, zwłaszcza wychowawczą, wpływa na „jakość” młodego pokolenia, jego rozwój emocjonalny i intelektualny. Złe warunki materialne rodziny, powodujące sytuacje, w których rodzina nie będzie w stanie własnym staraniem zaspakajać podstawowych potrzeb życiowych, to tylko jeden z czynników prowadzących do wykluczenia społecznego. Często u jego podłoża leżą inne problemy zaburzające funkcjonowanie rodziny, bądź też stają się one przyczyną ich powstania. Należą do nich przede wszystkim alkoholizm, narkomania, przemoc, przestępczość, demoralizacja i niedostosowanie społeczne. Rodzina jako naturalne środowisko rozwoju dziecka, przeżywając trudności w opiekowaniu się i wychowywaniu dzieci, wymaga wsparcia dla dobra nie tylko dzieci, ale też wszystkich jej członków.

Działania na rzecz wsparcia rodzin z dziećmi powinny mieć charakter zarówno finansowy jak i niefinansowy i być oparte między innymi na działaniach specjalistów, w tym asystentów rodziny, pracowników socjalnych, pedagogów, psychologów, terapeutów i innych specjalistów, z którymi zostanie nawiązana współpraca. Współpraca instytucji oraz organizacji pozarządowych, działających w obszarze wspierania rodzin i dzieci, pozwoli wykorzystać

w pełni potencjał gminy na rzecz pomocy rodzinom mającym trudności opiekuńczo-wychowawcze. Istotnym celem prowadzonych działań jest również stałe podnoszenie kompetencji specjalistów.

Przywrócenie prawidłowego funkcjonowania rodzin jest największym zyskiem dla społeczności lokalnej, w każdej sferze życia.

Cel szczegółowy 1

Wspieranie rodziców/opiekunów w prawidłowym wypełnianiu funkcji opiekuńczo-wychowawczych

Działanie 1.1 Kierowanie asystentów do pracy z rodzinami, przygotowywanie planu pracy z rodziną, realizacja zadań.

Kluczową przesłanką skierowania asystenta do rodziny jest niewłaściwy sposób wypełnienia funkcji opiekuńczo-wychowawczej przez rodziców dzieci oraz przeżywanie trudności w codziennym funkcjonowaniu. W dobrze działającej rodzinie, związek między rodzicami a dziećmi, jest oparty na bliskości, intymności, miłości, szacunku i przyjaźni. Zalążkiem destrukcji mogą być różnego rodzaju uzależnienia, przemoc, wyuczona bezradność czy choroba. Problemy wychowawcze z dziećmi pojawiają się jako objaw i skutek tych zjawisk. Kierowanie asystenta do pracy z rodziną odbywa się na wniosek pracownika socjalnego lub na podstawie orzeczenia sądu. Prawo do skorzystania z asystentury mają również rodziny, które jedynie przeżywają przejściowy kryzys wynikający z rozwoju lub zdarzenia losowego. Asystent ma służyć wsparciem takiej rodzinie, aby ich trudności nie pogłębiały się i nie stały się przewlekłe. Rodziny te mogą same zgłosić się do ośrodka pomocy społecznej. Efekt poprawy funkcjonowania rodziny często jest widoczny po wielu miesiącach, a nawet latach pracy z rodziną.

Asystent rodziny nie jest opiekunem, lecz nosicielem zmiany. Przez pewien czas towarzyszy i wspiera rodzinę z dziećmi, aby w przyszłości samodzielnie potrafiła pokonywać trudności życiowe, zwłaszcza dotyczące opieki i wychowania potomstwa oraz stwarzała im optymalne warunki do prawidłowego rozwoju.

Podczas pracy z rodziną zbierane są informacje o jej sytuacji rodzinnej, środowisku wychowawczym, problemach i dotychczasowych próbach ich rozwiązania. Na tej podstawie sporządzane są indywidualne plany pracy z rodziną.

Najczęstsze problemy występujące w rodzinach:

- 1) bezrobocie;
- 2) długotrwała choroba;
- 3) zaległości komornicze;
- 4) uchylanie się od płatności za media;
- 5) niskie umiejętności gospodarowania budżetem domowym;
- 6) niskie umiejętności prowadzenia gospodarstwa domowego;
- 7) niskie umiejętności radzenia sobie z problemami;
- 8) zaniedbania potrzeb dzieci w sferach fizycznych, edukacyjnych, wychowawczych, emocjonalnych, medycznych,;
- 9) wielodzietność;
- 10) nie prawidłowe wypełnianie funkcji opiekuńczo-wychowawczych;
- 11) brak lub niskie umiejętność rozpoznawania potrzeb dzieci i rodziny;
- 12) brak prawidłowych wzorców rodzicielskich;
- 13) nieprawidłowe postawy rodzicielskie;
- 14) niskie umiejętności opiekuńczo-wychowawcze;
- 15) brak ustabilizowanego rytmu dnia;
- 16) brak umiejętności ustalania norm i zasad panujących w domu i przestrzegania ich przez rodziców;
- 17) luźne więzi rodzinne;
- 18) zaburzona hierarchia potrzeb w rodzinie;
- 19) brak poprawnych relacji i komunikacji w rodzinie;
- 20) problemy wychowawcze w domu i w szkole;
- 21) niskie umiejętności organizowania czasu wolnego w rodzinie;
- 22) brak autorytetu;
- 23) brak szacunku do rodziców i wychowawców;
- 24) warunki mieszkaniowe;
- 25) brak perspektywy na zmianę;
- 26) dziedziczenie bezradności;
- 27) uzależnienia – narkotyki, dopalacze, komputer;
- 28) niepełnosprawność;
- 29) ubóstwo;

- 30) nadzór kuratora sądowego;
- 31) przemoc domowa;
- 32) niskie wykształcenie;
- 33) osoby niepełnosprawne;
- 34) brak motywacji do zmiany stylu życia;
- 35) brak lub niskie umiejętności samodzielnego realizowania na rzecz domu, rodziny i dzieci oraz rozwiązywania trudnych sytuacji życiowych;
- 36) brak stabilizacji finansowej;
- 37) brak sprawczości w życiu, brak kontroli nad własnym życiem;
- 38) brak odpowiedzialności za własne życie;
- 39) trudności w utrzymaniu pozytywnych relacji.

Przyczyny i czynniki wpływające na problemy wynikające w rodzinach:

- 1) bezrobocie, niski lub nieregularny dochód;
- 2) zaburzone relacje małżeńskie, rodzinne;
- 3) brak lokali socjalnych lub trudne warunki mieszkaniowe;
- 4) uzależnienia – alkohol, dopalacze i inne środki odurzające;
- 5) stosowanie niewłaściwego stylu wychowania do wieku dziecka, niewłaściwe postawy rodzicielskie;
- 6) modelowanie i treningi umiejętności opiekuńczo-wychowawczych;
- 7) dziedziczenie bezradności i stylu życia po rodzicach;
- 8) brak prawidłowych wzorców rodzicielskich, prowadzenia gospodarstwa domowego;
- 9) brak lub niskie wykształcenie oraz kwalifikacje zawodowe;
- 10) brak motywacji do rozwoju.

Rezultaty pracy asystenta rodziny w 2024 r.

W rodzinach objętych asystą prowadzone były następujące działania:

- 1) udzielanie pomocy rodzinom w poprawie ich sytuacji życiowej, w tym zdobywaniu umiejętności prawidłowego prowadzenia gospodarstwa domowego;
- 2) instruktaż prawidłowego sprzątnia mieszkania (sporządzenie rozkładu stałych czynności utrzymujących porządek w mieszkaniu, podział obowiązków na członków rodziny);

- 3) trening kulinarny (piramida żywieniowa, zasady zdrowego żywienia);
- 4) trening kompetencji w zakresie dbania o zdrowie (edukacja i trening w zakresie profilaktyki zdrowotnej i higieny, zasady pielęgnacji dzieci);
- 5) edukacja w zakresie zachowania higieny (zasady przestrzegania higieny, czynności higieny, choroby związane z zaniedbaniem higieny osobistej);
- 6) edukacja w zakresie gospodarowania budżetem analiza dochodów i wydatków, planowanie i monitorowanie wydatków, nabywanie umiejętności racjonalnego gospodarowania środkami finansowymi poprzez określenie stopnia ważności potrzeb;
- 7) edukacja w zakresie oszczędnego gospodarowania mediami (sposoby oszczędzania wody, prądu, gazu itp.);
- 8) porządkowanie dokumentacji;
- 9) wykorzystywanie swoich możliwości i uprawnień w celu pozyskania dodatkowych dochodów;
- 10) pomoc w załatwianiu spraw urzędowych;
- 11) pomoc rodzinom w rozwiązywaniu problemów socjalnych.

Udzielanie pomocy rodzinom w rozwiązywaniu problemów psychologicznych:

- 1) poprawa wzajemnej komunikacji w relacjach rodzic dziecko (rozmowy o prawidłowym komunikowaniu się, wyrażaniu uczuć i wzajemnych potrzeb);
- 2) trening psychoedukacyjny (radzenie sobie ze stresem, zniechęceniem, lękiem, bezsilnością i własnymi emocjami);
- 3) trening asertywności i budowania poczucia własnej wartości (zachowania asertywne w sytuacji prezentowania własnej opinii oraz reakcji na krytykę i atak);
- 4) praca nad usprawnieniem porozumiewania się w drodze dialogu, którego efektem będzie nabycie prawidłowych nawyków w zakresie mówienia i słuchania (rozmowy edukacyjne dot. używania odpowiedniego słownictwa adekwatnego do wieku i sytuacji);
- 5) wsparcie psychologiczne dla rodziców i dzieci (informowanie o możliwości skorzystania ze specjalistycznej pomocy psychologicznej oferowanej przez Punkt Konsultacyjny ds. Rozwiązywania Problemów Alkoholowych i Przemocy Domowej w Moryniu).

Udzielanie pomocy rodzinom w rozwiązywaniu problemów wychowawczych z dziećmi:

- 1) działania na rzecz reintegracji rodziny (edukacja w zakresie wspólnego spędzania czasu przez rodziny, wspólnego uczestnictwa w świętach rodzinnych);
- 2) poprawa relacji rodzic - dziecko (nauczanie o rolach w rodzinie co należy do roli matki, ojca, dziecka itp., rodzaje postaw rodzicielskich i konsekwencje ich stosowania ujawniające się w zachowaniu dziecka);
- 3) podtrzymanie i zacieśnienie więzów rodzinnych (utrzymywanie kontaktu z bliższą i dalszą rodziną, wspólne spędzanie czasu – gry i zabawy, spacery itp.);
- 4) wdrażanie metod nagradzania i karania (bez stosowania przemocy);
- 5) motywowanie do aktywnego uczestniczenia w życiu szkolnym dziecka, utrzymywaniu systemowego kontaktu ze szkołą dziecka;
- 6) kontakt z kuratorem, pedagogiem, wychowawcą klasy, poradnią psychologiczno-pedagogiczną, lekarzem, policją.

Motywowanie członków rodziny do podnoszenia kwalifikacji zawodowych:

- 1) diagnoza predyspozycji zawodowych;
- 2) umożliwianie rozwoju w sferze zawodowej poprzez możliwość uczestnictwa w różnego rodzaju szkoleniach, kursach realizowanych przez PUP (np. warsztaty w obszarze aktywnego poszukiwania pracy, opracowanie dokumentów aplikacyjnych);
- 3) informowanie o odbywających się kursach zawodowych organizowanych przez Powiatowy Urząd Pracy w Chojnie;
- 4) motywowanie do utrzymania aktywnego kontaktu z PUP w Chojnie.

Udzielanie pomocy w poszukiwaniu, podejmowaniu i utrzymaniu pracy zarobkowej:

- 1) informowanie o sposobach poszukiwania pracy;
- 2) nauka pisania CV, listu motywacyjnego, życiorysu;
- 3) zasady autoprezentacji podczas rozmowy kwalifikacyjnej;
- 4) motywowanie do utrzymywania pracy poprzez rozmowy wspierające.

Podjęte działania w celu uaktywnienia i znalezienia rozwiązań trudnych sytuacji w rodzinach:

- 1) pedagogizacja rodziców do właściwych postaw wychowawczych, metod wychowawczych,

- 2) wskazywanie rodziny jako wartość;
- 3) motywacja do podjęcia leczenia osób uzależnionych od alkoholu;
- 4) motywacja do korzystania ze wsparcia specjalisty od uzależnień w Punkcie Konsultacyjnym ds. Rozwiązywania Problemów Alkoholowych i Przemocy Domowej w Moryniu;
- 5) profilaktyka uzależnień, edukacja na temat wpływu alkoholu i środków psychoaktywnych , rozmowy na temat zachowań ryzykownych;
- 6) motywacja do uczęszczania na spotkania z terapeutą;
- 7) motywacja do uczęszczania dzieci do psychologa w Poradni Psychologiczno - Pedagogicznej w Chojnie;
- 8) kierowanie małoletnich dzieci do wsparcia psychologicznego – terapeutycznego na NFZ do Centrum Medi Sens – Centrum Zdrowia w Kostrzynie nad Odrą;
- 9) motywowanie małoletnich do skorzystania ze wsparcia psychologicznego, pedagogicznego na terenie Zespołu Szkół w Moryniu;
- 10) motywacja do polepszenia warunków mieszkaniowych;
- 11) motywacja do przestrzegania planu pracy wspólnie ustalonego przez asystenta i rodzinę;
- 12) motywacja do zarejestrowania się w Urzędzie Pracy w Chojnie;
- 13) motywacja do regulowania zadłużeń i opłat mieszkaniowych;
- 14) motywacja do rozwoju, podnoszenia kwalifikacji zawodowych;
- 15) motywacja do podejmowania pracy zarobkowej;
- 16) motywacja do utrzymania pracy zarobkowej;
- 17) motywacja do ustalenia zasad i norm, które będą przestrzegane w domu;
- 18) motywacja do systematycznych kontaktów ze szkołą, monitorowanie postępów w nauce;
- 19) motywacja do dbania o zdrowie dzieci oraz osób dorosłych;
- 20) motywacja do leczenia dzieci, pomoc w umawianiu wizyt, towarzyszenie w czasie wizyt do instytucji;
- 21) motywacja do systematycznych spłat zaległości;
- 22) działania prozdrowotne, treningi higieniczne, przekazywanie informacji dotyczących prawidłowych nawyków żywieniowych;
- 23) motywowanie rodziców do dbałości o edukację i rozwój dzieci, do uczestnictwa w życiu szkolnym dziecka;

- 24) uświadamianie jak wygląda odpowiedzialność za rodzinę i dzieci;
- 25) motywacja do przestrzegania higieny osobistej i czystości w mieszkaniu;
- 26) uświadamianie jak prawidłowo zarządzać budżetem domowym;
- 27) pomoc w sprawach urzędowych i wypełnianiu wniosków;
- 28) informowanie o możliwościach skorzystania z poradnictwa oraz dostępu do pomocy specjalistycznej, psychologicznej, rodzinnej i prawnej;
- 29) poradnictwo i trening w zakresie prowadzenia gospodarstwa domowego.

Asystent rodziny, pracujący metodycznie, przeprowadza członków rodziny wielokrotnie przez fazy zmian (od poszerzenia perspektywy, że warto podjąć się pracy nad zmianą danego zachowania/myślenia/odczuwania, ambiwalencję, czyli rozważanie korzyści i strat z podjęcia i nie podjęcia określonych czynności poprzez planowanie działań, ich realizację, towarzyszenie w nawrotach do starych zachowań, po utrwaleniu nowych sposobów działania.

Do głównych zadań asystenta należy:

- 1) opracowanie i realizacja planu pracy z rodziną we współpracy z członkami rodziny i w konsultacji z pracownikiem socjalnym;
- 2) opracowanie, we współpracy z członkami rodziny i koordynatorem rodzinnej pieczy zastępczej, planu pracy z rodziną, który jest skoordynowany z planem pomocy dziecku umieszczonemu w pieczy zastępczej;
- 3) udzielanie pomocy rodzinom w poprawie ich sytuacji życiowej, w tym zdobywaniu umiejętności prawidłowego prowadzenia gospodarstwa domowego;
- 4) udzielanie pomocy rodzinom w rozwiązywaniu problemów socjalnych;
- 5) udzielanie pomocy rodzinom w rozwiązywaniu problemów psychologicznych;
- 6) udzielanie pomocy rodzinom w rozwiązywaniu problemów wychowawczych z dziećmi;
- 7) wspieranie aktywności społecznej rodzin;
- 8) motywowanie członków rodziny do podnoszenia kwalifikacji zawodowych;
- 9) udzielanie pomocy w poszukiwaniu, podejmowaniu i utrzymywaniu pracy zarobkowej;
- 10) motywowanie do udziału w zajęciach grupowych dla rodziców, mających na celu kształtowanie prawidłowych wzorów rodzicielskich i umiejętności psychospołecznych;
- 11) udzielanie wsparcia dzieciom, w szczególności poprzez udział w zajęciach psychoedukacyjnych;

- 12) podejmowanie działań interwencyjnych i zaradczych w sytuacji zagrożenia bezpieczeństwa dzieci i rodzin;
- 13) prowadzenie indywidualnych konsultacji wychowawczych dla rodziców i dzieci;
- 14) realizacja zadań określonych w ustawie z dnia 4 listopada 2016 r. o wsparciu kobiet w ciąży i rodzin „Za życiem”;
- 15) prowadzenie dokumentacji dotyczącej pracy z rodziną;
- 16) dokonywanie okresowej oceny sytuacji rodziny, nie rzadziej niż co pół roku i przekazywanie tej oceny podmiotowi właściwemu do realizacji zadania z zakresu administracji w zakresie wspierania rodziny;
- 17) monitorowanie funkcjonowania rodziny po zakończeniu pracy z rodziną;
- 18) sporządzanie na wniosek sądu, opinii o rodzinie i jej członkach;
- 19) współpraca z jednostkami administracji rządowej i samorządowej, właściwymi organizacjami pozarządowymi oraz innymi podmiotami i osobami specjalizującymi się w działaniach na rzecz dziecka i rodziny;
- 20) współpraca z zespołem interdyscyplinarnym lub grupą diagnostyczno – pomocową.

Institucje oraz inne osoby współpracujące z asystentem rodziny:

- 1) Sąd Rejonowy III Wydział Rodzinny i Nieletnich w Gryfinie;
- 2) kurator zawodowy;
- 3) kurator społeczny;
- 4) PCPR Gryfino – koordynator rodzinnej pieczy zastępczej;
- 5) posiedzenia do spraw okresowej oceny sytuacji dziecka umieszczonego w pieczy zastępczej rodzinnej czy instytucjonalnej;
- 6) lekarz rodzinny - Przychodnia w Mieszkowicach i w Moryniu;
- 7) pedagog oraz psycholog Centrum Kształcenia Rolniczego w Mieszkowicach i Ośrodku Szkolno-Wychowawczym w Chojnie;
- 8) pedagog , psycholog oraz pedagog specjalny w Zespole Szkół w Moryniu;
- 9) psycholog z Poradni Psychologiczno-Pedagogicznej w Chojnie oraz w Kostrzynie;
- 10) wychowawcy małoletnich dzieci w szkołach podstawowych i ponadpodstawowych;
- 11) dzielnicowi;
- 12) pracownicy socjalni;
- 13) terapeutka w Punkcie Konsultacyjnym ds. Rozwiązywania Problemów Alkoholowych

i Przemocy Domowej w Moryniu;

14) rodzina zastępcza.

Postępy rodzin objętych asystenturą:

- 1) nabycie umiejętności w samodzielnym rozwiązywaniu trudności życia codziennego;
- 2) odzyskanie władzy rodzicielskiej;
- 3) powrót dziecka z rodziny zastępczej do rodziny biologicznej;
- 4) podjęcie pracy zarobkowej, osiągnięcie stabilizacji finansowej;
- 5) zarejestrowanie się w UP w Chojnie;
- 6) poprawa warunków mieszkaniowych;
- 7) przeprowadzenie remontów w miarę możliwości, zakup sprzętu;
- 8) podnoszenie umiejętności opiekuńczo-wychowawczych;
- 9) zwiększenie dbałości o dzieci i ich potrzeby;
- 10) korzystanie ze wsparcia psychologicznego dzieci;
- 11) zwiększenie wiedzy o alkoholizmie i współzależnieniu;
- 12) zwiększenie zainteresowania rodziców zachowaniem dzieci w szkole i postępami w nauce;
- 13) wprowadzanie norm i zasad panujących w domu;
- 14) kontrola nad wywiązywaniem się z ustalonych indywidualnych planów pracy z rodziną;
- 15) przestrzeganie terminów wizyt lekarskich;
- 16) usamodzielnienie się rodzin zależnych od wsparcia finansowego OPS;
- 17) podejmowanie działań do niezależności finansowej rodzin;
- 18) pilnowanie terminów opłat;
- 19) systematyczne spłaty zaległości komorniczych;
- 20) nabycie lub wzmocnienie umiejętności rozporządzanie prawidłowo budżetem rodziny;
- 21) usamodzielnienie życiowe rodziny;
- 22) wzmocnienie i wyposażenie w umiejętności , w wiedzę, gdzie szukać pomocy w razie pojawiających się problemów.

W 2024 roku Ośrodek Pomocy Społecznej w Moryniu **zatrudnił jednego asystenta rodziny na podstawie umowy o pracę**. Ze względu na specyfikę pracy asystenta pracował w zadaniowym systemie czasu pracy. Miał więc możliwość odwiedzania rodzin w godzinach

popołudniowych co daje możliwość dokonania analizy relacji panujących w rodzinie, dogłębne zdiagnozowanie problemów z jakimi się zmagają. System zadaniowy umożliwia również podejmowanie działań interwencyjnych oraz pomocowych dostosowanych indywidualnie do potrzeb rodziny.

Tabela nr 1

Osiągnięte wskaźniki	2024
Liczba zatrudnionych asystentów rodziny	1
Liczba rodzin objętych wsparciem asystenta	13
Liczba dzieci objętych wsparciem asystenta	11
Przeciętny czas pracy/miesiący asystenta z rodziną	29
Liczba rodzin, z którymi asystent rodziny zakończył pracę ze względu na osiągnięcie celów	4
Liczba rodzin, z którymi asystent rodziny zakończył pracę ze względu na zaprzestanie współpracy przez rodzinę	2
Liczba rodzin z którymi asystent rodziny zakończył pracę ze względu na brak efektów	0
Liczba rodzin z którymi asystent rodziny zakończył pracę ze względu na zmianę metody pracy	0
Liczba planów pracy skorygowanych z planem pomocy dziecku umieszczonemu w pieczy zastępczej	5

Dane Ośrodka Pomocy Społecznej w Moryniu

Działanie 1.2 Prowadzenie, finansowanie placówki wsparcia dziennego „ISKIERKA”

W celu wsparcia rodziny dziecko może zostać objęte opieką i wychowaniem w placówce wsparcia dziennego. Placówkę prowadzi podmiot, któremu gmina zleciła realizację tego zadania albo podmiot, który uzyskał zezwolenie Burmistrza.

Placówka wsparcia dziennego jest jednostką organizacyjną wspierania rodziny, w zakresie

pomocy w opiece i wychowaniu dzieci z rodzin przeżywających trudności w wypełnianiu funkcji opiekuńczo- wychowawczych. W pracy z dzieckiem wychowawca współpracują z rodzicami, opiekunami, placówkami oświatowymi i podmiotami leczniczymi. Uczestnictwo dzieci w zajęciach jest nieodpłatne i dobrowolne, chyba że dziecko zostanie skierowane do placówki przez sąd. Pod opieką jednego wychowawcy, w jednym czasie może przebywać **nie więcej niż 15 dzieci**.

Zgodnie z uchwałą Nr XVI/127/2021 Rady Miejskiej w Moryniu z dnia 23 marca 2021 r. utworzono **Placówkę Wsparcia Dziennego** w formie **pracy podwórkowej** pod nazwą „Iskierka” w Witnicy. Działalność rozpoczęła we wrześniu 2021 r. Zatrudniony jest **1** wychowawca na umowę zlecenie. W 2024 roku w zajęciach placówki uczestniczyło **15** dzieci. Placówka otwarta była **1 raz w tygodniu po 3 godziny dziennie**. Mie ma możliwości, aby placówka działała przez więcej dni w tygodniu. Powód: brak osób chętnych do pracy w placówce oraz niskie wynagrodzenie. W 2024 roku przyznano środki pieniężne na utrzymanie placówki wraz z wynagrodzeniem wychowawcy w kwocie **9.439,00 zł** Placówka finansowana przez Gminną Komisję Rozwiązywania Problemów Alkoholowych w Moryniu.

W placówce były realizowane działania :

- 1) edukacyjne (w tym odrabianie lekcji oraz wyrównywanie braków szkolnych, rozwijanie umiejętności służące zdobywaniu wiedzy);
- 2) organizujące czas wolny (gry i zabawy);
- 3) wspierające funkcjonowanie dzieci dotkniętych problemami społecznymi;
- 4) wspierające rodziny przeżywające trudności w wypełnianiu funkcji opiekuńczo - wychowawczych;
- 5) kreujące właściwe postawy prospołeczne;
- 6) kształtujące postawę świadomego i aktywnego uczestnictwa w życiu społecznym;
- 7) zajęcia kreatywne i plastyczno – manualne;
- 8) dydaktyczne: zabawy słowne, krzyżówki, rebusy, zgadywanki;
- 9) rekreacyjno – ruchowe: zabawy na świeżym powietrzu, spacer, zabawy w grupach;
- 10) wspólne zajęcia kulinarne;
- 11) realizowanie edukacji profilaktycznej, prozdrowotnej i proekologicznej;
- 12) przyswajanie dzieciom nawyków kultury dnia codziennego;
- 13) przeciwdziałanie agresji i przemocy, integracja dzieci;

- 14) zapoznanie dzieci z kulturą i tradycjami własnego kraju;
- 15) rozwijanie indywidualnych zdolności i zainteresowań dzieci;
- 16) przyzwyczajanie dzieci do dokładnego, systematycznego i samodzielnego odrabiania lekcji;
- 17) zabawy według zainteresowań dzieci z wykorzystaniem gier, klocków i zabawek zgromadzonych w świetlicy;

Formy pracy stosowane w placówce:

- 1) zajęcia umysłowe i edukacyjne, które obejmowały czytanie książek, rozmaite formy rozrywek umysłowych;
- 2) zajęcia artystyczne, w tym plastyczne, tj. malowanie, rysowanie, wydzieranki, modelowanie oraz umuzykalnianie oraz zajęcia z rękodzielnictwa artystycznego, tj. wykonywanie biżuterii,
- 3) zajęcia taneczne;
- 4) zajęcia rozrywkowe, tj. gry i zabawy przy muzyce, gry planszowe, rozwiązywanie rebusów, zagadek, gry logiczne i sprawnościowe;
- 5) wyjścia na zrewitalizowane podwórko, zabawa sylwestrowa;
- 6) zajęcia profilaktyczne;
- 7) ćwiczenia fizyczne, które przejawiały się w grach i zabawach ruchowych, w tym z wykorzystaniem sprzętu sportowego;
- 8) zajęcia opiekuńcze, w tym m.in. nauka j. angielskiego oraz przedmiotów ścisłych.

Ponadto wychowawca prowadził z wychowankami rozmowy m.in. wspierające, motywujące, wychowawcze, wyjaśniające, dyscyplinujące.

Na co dzień wychowawca utrzymywał stały kontakt osobisty i telefoniczny z rodzicami wychowanków, pedagogiem szkolnym, pracownikami socjalnymi, asystentem rodziny.

W 2024 r. w **Placówce Wsparcia Dziennego „Iskierka”** (forma podwórkowa) w Witnicy były przeprowadzone zajęcia profilaktyczne na temat przemocy oraz uzależnień :

1. Podczas zajęć wychowawca placówki wyjaśnił dzieciom trudne pojęcia dotyczące różnych przejawów przemocy. Wspólnie z dziećmi przeczytał opracowane **Standardy ochrony małoletnich dzieci** (standardy opracowane w wersji skróconej dla dzieci). Standardy zostały wywieszane w widocznym miejscu w holu świetlicy na wysokości odpowiadającej zasięgu dzieci, tak aby każde dziecko miało do nich dostęp. Podczas zajęć dzieci otrzymały gadżety „STOP PRZEMOCY; tj. długopisy, odblaski, opaski oraz smycze;

2. **Przywitanie Wiosny - Warsztaty kulinarne w dniu 2 kwietnia 2024 r.** były świetną okazją do podjęcia tematyki profilaktyki uzależnień i różnych używek. Dzieci z placówki usłyszeli jakie niebezpieczeństwo niesie spożywanie napojów alkoholowych, energetyzujących i innych używek. Jakie są konsekwencje sięgania po alkohol, narkotyki. Dla lepszego zrozumienia tematu przez dzieci wykorzystano otrzymane kolorowanki profilaktyczne z GKRPA w Moryniu;

3. Dnia 28 maja 2024 r. odbyło się spotkanie – warsztaty cukierniczo-rekreacyjne z okazji **Dnia Rodziny** pod nazwą „**Szczęśliwa Rodzina - Uśmiech Dziecka**”. Wychowawca podkreślił, że rodzina jest ważna, jest filarem i podstawową komórką społeczną. Nie ma wątpliwości, że szczęśliwa rodzina wywołuje uśmiech na twarzy dziecka. Dzień Rodziny to zbieg trzech świąt: Dzień Mamy, Dzień Dziecka i Dzień Taty. Podczas spotkania rozdano dla dzieci gadżety profilaktyczne na temat uzależnienia od alkoholu, narkotyków.

4. Dnia **24 lipca 2024 r.** Pani Zuzanna Cichoszewska – psycholog – na zaproszenie wychowawcy placówki przeprowadziła z dziećmi pogadankę na temat przemocy oraz uzależnień. Warsztaty zostały zorganizowane w ramach profilaktyki uzależnień oraz przemocy, aby przez zabawę, ale i profesjonalny sposób przekazać dzieciom ważne informacje chroniące je przed szkodliwymi czynnikami sięgania po używki oraz jakie niosą zagrożenia i jak wpływają na nasze zachowanie. W ramach profilaktyki dzieci otrzymały gadżety profilaktyczne (pojemniki na kanapki STOP PRZEMOCY, smycze STOP PRZEMOCY oraz odblaski STOP PRZEMOCY);

5. Dnia **17 grudnia 2024 r.** odbyły się Mikołajki – świąteczne spotkanie przy wigilijnym stole w blasku świątecznej choinki. Dzieci zostały obdarowane upominkami od Świętego Mikołaja. W przygotowanych paczkach oprócz słodyczy i innych świątecznych drobiazków znalazły się gadżety profilaktyczne dotyczące profilaktyki uzależnień, m.in. od alkoholu i innych używek, co dało okazję do przeprowadzenia pogadanki na temat szkodliwego sięgania po alkohol i inne używki oraz informacje jak niepożądany wpływ mają na organizm ludzki.

Działanie 1.3 Wsparcie rodzin przeżywających trudności w wypełnianiu funkcji opiekuńczo-wychowawczych przy pomocy rodzin wspierających

Kolejnym sposobem wsparcia rodziny wymagającej przezwyciężenia kryzysu jest zapewnienie jej pomocy poprzez rodzinę wspierającą. Zadaniem tej rodziny jest pomoc w opiece i wychowaniu dziecka, prowadzeniu gospodarstwa domowego czy kształtowaniu

i wypełnianiu podstawowych ról społecznych, przy współpracy z asystentem rodziny. Formy takiej współpracy mogą być bardzo różnorodne, uzależnione są od uzgodnień między zainteresowanymi rodzinami i zależą od pomysłowości i inicjatywy osób bezpośrednio zaangażowanych. Udzielone w tej postaci wsparcie daje możliwość dzielenia się doświadczeniem. Rodzina powołana do pełnienia tej funkcji może pochodzić z bezpośredniego otoczenia. Ustanawia ją wójt, burmistrz, prezydent właściwy ze względu na miejsce zamieszkania rodziny wspieranej. **Niezmiernie trudno jest pozyskać rodzinę wspierającą. Wynika to z faktu, że na ogół brak jest chętnych do pełnienia takich ról, a rodziny wykazujące zainteresowanie funkcją nie zawsze dają rękojmię bezpieczeństwa dla rodziny, która wymaga pomocy. Podjęcie decyzji o takiej współpracy wiąże się zatem z ogromną odpowiedzialnością.**

W 2024 roku na terenie Gminy Moryń nie było rodziny wspierającej.

Działanie 1.4 Współpraca rodzin wspierających z asystentem rodziny na rzecz rodzin przeżywających trudności w wypełnianiu funkcji opiekuńczo-wychowawczych

Dodatkowym narzędziem pomocy rodzinie przeżywającej trudności są rodziny wspierające.

Rodzina wspierająca, przy współpracy asystenta rodziny, pomaga rodzinie przeżywającej trudności w:

- 1) opiece i wychowaniu dziecka;
- 2) prowadzeniu gospodarstwa domowego;
- 3) kształtowaniu i wypełnianiu podstawowych ról społecznych.

Pełnienie funkcji rodziny wspierającej może być powierzone rodzinie z bezpośredniego otoczenia dziecka.

Zgodnie z art. 30 ust. 2 ustawy z dnia 9 czerwca 2011 roku o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej, rodzinę wspierającą ustanawia wójt/burmistrz/prezydent właściwy ze względu na miejsce zamieszkania rodziny wspieranej po uzyskaniu pozytywnej opinii kierownika ośrodka pomocy społecznej wydanej na podstawie przeprowadzonego rodzinnego wywiadu środowiskowego.

W ubiegłym roku nie było konieczności ustanowienia rodziny wspierającej. Gmina Moryń podjęła jednak działania mające na celu zapewnienie wsparcia w formie rodziny wspierającej. Ogłoszenia o poszukiwaniu kandydatów na rodziny wspierające widnieją na tablicy ogłoszeń w Ośrodku Pomocy Społecznej w Moryniu i na stronie internetowej Gminy Moryń

(BIP). Ponadto na festynach rodzinnych na terenie Gminy Moryń były rozdawane ulotki zachęcające mieszkańców do zostania rodziną wspierającą.

Działanie 1.5 Finansowanie kosztów, o których mowa w art. 29 ust. 2 ustawy o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej związanych z realizacji pomocy przez rodziny wspierające

Ustawa o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej wprowadziła nową formę pomocy rodzicom biologicznym, tzw. **rodziny wspierające**, które mają wspierać rodziców biologicznych w opiece i wychowaniu dzieci. Rolą rodziny wspierającej jest pomoc rodzinie przeżywającej kryzys w przezwyciężeniu trudności i pomocy w powrocie do prawidłowego funkcjonowania. Rodzina wspierająca poprzez swoje działania ma rozwijać umiejętności opiekuńczo-wychowawcze rodziców i wspierać w integracji członków rodziny.

Celem działania rodziny wspierającej jest aktywne pobudzanie - motywowanie członków rodziny do przezwyciężania trudności, współdziałanie w celu właściwej organizacji czasu członków rodziny, gospodarowania zasobami finansowymi, wychowania i opieki nad dziećmi oraz kształtowania prawidłowych relacji wewnątrzrodzinnych. **W okresie sprawozdawczym nie podpisano umowy dotyczącej sprawowania funkcji rodziny wspierającej.**

Nie zostały poniesione żadne koszty o których mowa w art. 29 ust. 2 ustawy o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej. Na terenie Gminy Moryń w roku 2024 roku nie było rodzin wspierających.

Działanie 1.6 Praca socjalna prowadzona z rodziną przeżywającą trudności opiekuńczo-wychowawcze

Istotną rolę w pracy z rodziną odgrywa praca socjalna czyli interdyscyplinarna działalność zawodowa mająca na celu pomoc osobom i rodzinom we wzmocnieniu lub odzyskaniu zdolności do funkcjonowania w społeczeństwie poprzez pełnienie odpowiednich ról społecznych oraz tworzenia warunków sprzyjających temu celowi. Praca socjalna świadczona jest bez względu na posiadany dochód, prowadzona jest w oparciu o dokonanie przez pracownika socjalnego diagnozy sytuacji w rodzinie.

Zapewnienie beneficjentom wsparcia w dążeniu do pełnienia odpowiednich ról społecznych oraz tworzenie warunków sprzyjających temu celowi jest podstawowym kierunkiem podejmowanych kroków.

Praca socjalna prowadzona jest z osobami lub rodzinami w celu rozwinięcia lub wzmocnienia ich aktywności i samodzielności życiowej oraz ze społecznością lokalną, w celu nawiązania współpracy i koordynacji działań instytucji i organizacji istotnych dla zaspokojenia potrzeb członków społeczności.

Praca socjalna spełnia szereg istotnych funkcji:

- a) **ratowniczą** – jest mechanizmem ratującym rodziny i jednostki w sytuacjach kryzysowych,
- b) **wspierającą** – w edukowaniu do samodzielności w rozwiązywaniu własnych problemów,
- c) **profilaktyczną** – w zakresie zapobiegania wykluczeniu społecznemu,
- d) **partycypacyjną** – budującą lokalne powiązania, koalicję na rzecz rozwiązywania problemów społecznych, angażującą środowisko do współdziałania.

Działalność pracownika socjalnego polega na mobilizacji osób i rodzin, a w razie potrzeby lokalnych środowisk do podejmowania działań na rzecz jednostki. Profesjonalista w tym zawodzie potrafi wydobyć umiejętności do pokonywania trudności i wykorzystać zasoby tkwiące w tych osobach, rodzinach i grupach pozwalające osiągnąć wytyczony cel.

Ośrodek Pomocy Społecznej w Moryniu w 2024 r. **objął pracą socjalną 74 rodzin w tym 18 rodzin z problemami opiekuńczo-wychowawczymi.**

Pracownicy socjalni Ośrodka Pomocy Społecznej w Moryniu w ramach pracy socjalnej podejmowali działania, polegające na :

- 1) udzielaniu informacji i poradnictwa;
- 2) motywowaniu do zmian mających na celu poprawę sytuacji socjalno-bytowej i zdrowotnej osób i rodzin;
- 3) pomocy w tworzeniu pism, pośredniczeniu w sprawach dotyczących wyjaśnienia sytuacji klientów, również do sądów;
- 4) tworzeniu, zawieraniu i realizacji wspólnie z rodzicami i osobami korzystającymi ze wsparcia planów pomocy oraz kontraktów socjalnych;
- 5) współpracy ze szkołami, instytucjami i innymi placówkami w celu ustalenia sytuacji małoletnich dzieci;
- 6) współpracy z policją, sądem w celu zwiększenia bezpieczeństwa osób i rodzin, szczególnie w zakresie przeciwdziałania przemocy domowej i zapewnienia warunków zabezpieczających zdrowie małoletnich dzieci;
- 7) monitorowaniu środowiska pod kątem wywiązywania się z dokonywanych ustaleń oraz udzielania pomocy w załatwianiu trudnych spraw;

- 8) udziale w posiedzeniach grup diagnostyczno-pomocowych i wdrażaniu ustalonych działań na rzecz pomocy rodzinom z problemem przemocy;
- 9) kształtowaniu właściwych postaw rodzicielskich i pełnieniu funkcji opiekuńczo-wychowawczych przez indywidualne rozmowy edukacyjno-motywuujące;
- 10) monitorowaniu działań klienta i reagowaniu w sytuacjach niekorzystnych;
- 11) przeciwdziałaniu pogłębianiu się trudności w sytuacji rodzinnej podopiecznego;
- 12) inspirowaniu beneficjenta do aktywności, zmiany postaw i podejmowania pracy na rzecz wzrostu jakości życia;
- 13) informowaniu o przysługujących beneficjentowi prawach, formach i możliwościach uzyskania pomocy.

Działanie 1.7 Wspieranie rodzicielstwa w realizacji programu dla rodzin wielodzietnych – „Karta Dużej Rodziny”

Z dniem 1 stycznia 2015r. weszła w życie ustawa z dnia 5 grudnia 2014r. o **Karcie Dużej Rodziny**. Uprawnienia przysługujące osobom posiadającym Kartę polegają na przyznaniu korzystniejszego od ogólnie obowiązującego dostępu do towarów, usług lub innych form działalności. Przez rodzinę wielodzietną rozumie się rodzinę, w której rodzice (rodzic) mieli lub mają na utrzymaniu co najmniej troje dzieci:

- a) w wieku do ukończenia 18 roku życia;
- b) w wieku do ukończenia 25 roku życia - w przypadku gdy dziecko uczy się w szkole lub szkole wyższej;
- c) bez ograniczeń wiekowych - w przypadku dzieci legitymujących się orzeczeniem o umiarkowanym albo znacznym stopniu niepełnosprawności.

Prawo do korzystania z programu przysługuje niezależnie od dochodu. Karta potwierdza uprawnienia członka rodziny wielodzietnej i jest wydawana:

- a) rodzicowi oraz małżonkowi rodzica - na czas nieokreślony;
- b) dziecku w wieku do ukończenia 18 roku życia;
- c) dziecku powyżej 18 roku życia - odpowiednio do końca roku szkolnego lub akademickiego, w którym jest planowane ukończenie nauki, zgodnie z terminem wskazanym w zaświadczeniu, nie dłużej niż do ukończenia 25 roku życia;
- d) dziecku legitymującemu się orzeczeniem o umiarkowanym albo znacznym stopniu niepełnosprawności w wieku powyżej 18 roku życia - na okres ważności orzeczenia;

e) dziecku umieszczonemu w rodzinnej pieczy zastępczej - na czas umieszczenia w danej rodzinie lub rodzinnym domu dziecka.

Karta przyznawana jest bezpłatnie.

Tabela Nr 2

Osiągnięte wskaźniki	2024
Liczba rodzin którym przyznano Kartę Dużej Rodziny	10
Liczba osób w rodzinach którym przyznano Kartę Dużej Rodziny	25
Liczba dzieci w rodzinach, którym przyznano Kartę Dużej Rodziny	13

Dane Ośrodka Pomocy Społecznej w Moryniu

Działanie 1.8 Rozwój ofert ogólnodostępnych zajęć pozalekcyjnych dla dzieci i młodzieży

Dla dzieci i młodzieży na terenie Gminy Moryń są prowadzone zajęcia pozalekcyjne prowadzone przez:

1) Zespół Szkół w Moryniu:

- a) zajęcia wyrównawcze z języka polskiego i matematyki;
- b) zajęcia rozwijające z języka polskiego i matematyki;
- c) SKS
- d) koło języka niemieckiego;
- e) zajęcia muzyczne- CHÓR;
- f) koło strzeleckie;
- g) zajęcia korekcyjno – kompensacyjne;

2) Miejski Ośrodek Kultury w Moryniu:

- a) zajęcia plastyczne;
- b) zajęcia muzyczne;
- c) zajęcia taneczne - szkoła tańca Siempre Latino;
- d) kółko szachowe;
- e) zajęcia z rysunku;
- f) programowanie robotów „Photon”;
- g) Klub Małego Czytelnika.

3) UKS Morzycko Moryń oraz inne UKS na terenie Gminy Moryń

Prowadzone były zajęcia sportowe dla dzieci i młodzieży w grupach Żak, Orlik,

Młodzik oraz Juniorzy. Zawodnicy często wyjeżdżają na rozgrywki sportowe, turnieje, uczą się zdrowej rywalizacji, nawiązywane są nowe znajomości;

4) **Klub Karate Kyokushin Moryń**

Prowadzone były zajęcia z karate dla dzieci, młodzieży. Karate to coś więcej niż ćwiczenia fizyczne, **pomaga dzieciom budować siłę, koordynację, zwinność i równowagę, jednocześnie ucząc ich znaczenia dyscypliny i szacunku.** Może również pomóc im rozwinąć pewność siebie, a także umiejętności życiowe, takie jak rozwiązywanie problemów, podejmowanie decyzji. W 2024r. klub organizował liczne wyjazdy na zawody;

5) **Stowarzyszenie Podkowa**

Prowadzone są zajęcia dla dzieci, młodzieży. Celem jest propagowanie sportów jeździeckich, praca z dziećmi, propagowanie wypoczynku na świeżym powietrzu, angażowania członków i sympatyków stowarzyszenia w ideę wolontariatu, propagowanie kultury, szacunku do przyrody, tworzenie możliwości dalszego rozwoju.

6) **zajęcia w placówce wsparcia dziennego w formie pracy podwórkowej „ISKIERKA” w Witnicy;**

7) **świetlice wiejskie na terenie Gminy Moryń;**

8) **Stowarzyszenie Aksamitne Mirowo** - zajęcia dla dorosłych i dzieci;

9) **OSP w Witnicy** – młodzieżowa drużyna pożarnicza.

Działanie 1.9 Prowadzenie monitoringu sytuacji dziecka z rodziny zagrożonej kryzysem lub przeżywającej trudności w wypełnianiu funkcji opiekuńczo-wychowawczej

Ośrodek Pomocy Społecznej w Moryniu w systemie wspierania rodziny pełni rolę najważniejszej instytucji, podejmując interwencję w każdej sytuacji, gdy zagrożone jest dobro dziecka, niezależnie od tego, w jakiej rodzinie się wychowuje. Rolą ośrodka jest nie tylko reakcja na problem, ale też podjęcie pracy z rodziną dysfunkcyjną w celu rozwiązania jej problemów w trosce o harmonijny rozwój i przyszłą samodzielność życiową wychowujących się w rodzinach dzieci. Dlatego też tak ważne w procesie udzielania rodzinom dysfunkcyjnym wsparcia, jest jak najszybsze i pełne identyfikowanie rodzin przeżywających trudności w wypełnianiu funkcji opiekuńczo-wychowawczych oraz właściwa współpraca wszystkich instytucji zaangażowanych w proces udzielania wsparcia tym rodzinom. Ośrodek Pomocy Społecznej w Moryniu podejmuje działania mające na celu zapewnienie szybkiego

i skutecznego identyfikowania rodzin dysfunkcyjnych.

W 2024r. podobnie jak w poprzednich latach, zgodnie z art. 8 ust.1 ustawy o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej w rodzinach przeżywającej trudności w wypełnianiu funkcji opiekuńczo-wychowawczych udzielane było wsparcie, poprzedzone analizą sytuacji i środowiska rodzinnego oraz przyczyn kryzysu ,przeciwdziałaniu marginalizacji i degradacji społecznej rodziny.

Na podstawie monitoringu sytuacji dziecka pracownik socjalny ocenia skuteczność podejmowanych działań. Jeżeli życie i zdrowie dzieci nie jest zagrożone pracownik socjalny we współpracy z innymi specjalistami planował działania wspierające i wzmacniające rodzinę. Pracownicy socjalni na bieżąco monitorowali sytuację dzieci w rodzinach zagrożonych kryzysem oraz podejmowali działania w celu zapobiegania sytuacjom kryzysowym. W tym celu występowali do sądu z wnioskami o wgląd w sytuację rodziny. Pracownicy socjalni kierując się dobrem małoletnich dzieci w roku 2024 skierowali do Sądu Rejonowego w Gryfinie III Wydział Rodzinny i Nieletnich w Gryfinie **8 wniosków o wgląd w sytuację rodziny.**

Do rodzin przeżywających trudności w wypełnianiu funkcji opiekuńczo -wychowawczych, które nie potrafiły poradzić sobie w przewyciężeniu trudnej sytuacji w jakiej się znalazły, wykorzystując swoje własne zasoby, kierowany był asystent rodziny.

Rodziny, które nie wyraziły zgody na współpracę z asystentem rodziny był prowadzony monitoring (5 rodzin).

Działanie 1.10 Monitorowanie sytuacji dziecka i rodziny po zakończeniu pracy z asystentem rodziny

Zakończenie bezpośrednio pracy z rodziną poprzedzone jest monitorowaniem funkcjonowania rodziny przez asystenta rodziny. Asystent monitoruje funkcjonowanie rodziny w środowisku w okresie nie dłuższym niż **6 miesięcy od momentu bezpośredniego zakończenia pracy z rodziną** nawiązując kontakt nie rzadziej niż **1 raz w miesiącu.**

W 2024 **6 rodzin** (w tym jedna rodzina z roku 2023) było objętych monitoringiem przez asystentem rodziny i pracownika socjalnego.

Działanie 1.11 Podejmowane działań profilaktycznych i interwencyjnych w sytuacji zagrożenia dziecka kryzysem

W środowiskach rodzinnych, w których zagrożone było dobro dziecka, prowadzone były

działania o charakterze diagnostycznym i interwencyjnym. Rodziny, w których podejmowano tego typu czynności borykały się najczęściej z problemem przemocy, uzależnienia od alkoholu. **W 2024 r. na terenie Gminy Moryń prowadzono pracę w 5 rodzinach, w których podejrzewano zagrożenie dla bezpieczeństwa dzieci, w związku z czym podejmowane były działania o charakterze interwencyjno – monitorującym.**

W tym zakresie pracownicy socjalni realizowali następujące działania:

- a) diagnozowanie sytuacji rodzin z problemami opiekuńczo - wychowawczymi i dotkniętymi przemocą;
- b) udzielanie poradnictwa i konsultacji członkom rodzin z problemami opiekuńczo - wychowawczymi, dotkniętymi przemocą oraz znajdującymi się w sytuacji kryzysowej, zapoznanie z ofertą OPS;
- c) organizowanie i prowadzenie działań interwencyjnych w rodzinach, gdzie zagrożone było bezpieczeństwo i dobro dzieci;
- d) monitorowanie środowisk, w których występowało ryzyko zagrożenia dobra dziecka;
- e) współpraca z kuratorami sądowymi, w zakresie działań interwencyjnych i monitorujących na rzecz rodzin z dziećmi, oraz Komisją Rozwiązywania Problemów Alkoholowych w Moryniu ;
- f) współpraca z placówkami oświatowymi tj. psychologiem, pedagogiem, pedagogiem specjalnym;
- g) prowadzenie niezbędnej dokumentacji związanej z wykonywaniem zadań;
- h) uczestnictwo w posiedzeniach grup diagnostyczno-pomocowych w ramach procedury Niebieskie Kary ;
- i) składanie zeznań i zawiadomień w sprawach prowadzonych z art 207 k.k. – **2 wnioski zostały skierowane do Prokuratury w związku z podejrzeniem przemocy;**

Działanie 1.12 Współpraca z sądami i ich organami pomocniczymi oraz innymi instytucjami w zakresie oceny sytuacji dziecka przebywającego w rodzinie dysfunkcyjnej lub umieszczonego w pieczy zastępczej

Rodzina dysfunkcyjna jest to rodzina, która nie spełnia swych zadań względem dzieci. Rodziny te pozostają w opozycji do właściwości rodziny zdrowej. W takiej rodzinie na pierwszym miejscu zaspakajane są potrzeby rodziców a nie dzieci. Zaburzona jest również więź emocjonalna między członkami rodziny – są osoby ważniejsze, którym pozostali członkowie

rodziny muszą się podporządkować. Atmosfera w rodzinie jest pełna napięcia, zasady są narzucane. Nie można wyrażać swoich uczuć, myśli, pragnień. Każda rodzina dysfunkcyjna naraża dziecko na szereg negatywnych emocji. Niejednokrotnie dzieci w takich rodzinach odbierane są jako balast dla rodziców ograniczający ich swobodę. Wobec dzieci stosowane są surowe kary, nieadekwatne do stopnia przewinienia.

O rodzinie dysfunkcyjnej mówimy w sytuacji w której:

1. jedno bądź oboje rodziców uzależniło się od alkoholu, narkotyków, hazardu;
2. występuje problem wykorzystywania seksualnego czyli taka w której jedno bądź oboje rodziców wykorzystuje seksualnie kogoś w rodzinie;
3. jedno bądź oboje rodziców stosuje przemoc emocjonalną (szantaż, zastraszanie itp.) wobec członków rodziny;
4. jedno bądź oboje rodziców bije, maltretuje fizycznie kogokolwiek z członków rodziny (przemoc fizyczna)
5. występuje przewlekła choroba, a osoba chora wini za swój stan zdrowia pozostałych członków rodziny i stawia siebie w centrum uwagi.

Prawidłowo funkcjonująca rodzina jest ważną „instytucją” w systemie wychowawczym i spełnia następujące funkcje:

- a) opiekuńczą (zapewnienie bytu materialnego, zapewnienie dostępu do opieki zdrowotnej);
- b) emocjonalną (zaspokojenie potrzeby bliskości kontaktów, serdeczności, kształtowanie cech charakteru i umiejętności współżycia społecznego);
- c) kształcącą (rozwijanie zainteresowań, kształcenie umiejętności i nawyków pracy);
- d) aktywizacji twórczej (rozbudzanie zainteresowań, pobudzanie do samokształcenia i samodoskonalenia się).

Dla prawidłowego rozwoju dziecka nie wystarczy tylko zapewnienie opieki czysto materialnej, należy stworzyć mu poczucie przynależności do kogoś, dać oparcie, a przede wszystkim należy obdarzyć dziecko miłością i zainteresowaniem. Rozwój cywilizacji, ciągły pośpiech, wszechobecne media społecznościowe powodują degradację rodziny i jej najistotniejszych wartości. Obserwuje się zerwanie więzi, nieumiejętność rozmowy i rozwiązywania konfliktów, jak i również zatracą się umiejętność przeciwstawiania się nawet najmniejszym trudnościom. Dużą rolę odgrywa wszechobecny konsumpcjonizm.

Pracownicy socjalni jak i również asystenci rodziny Ośrodka Pomocy Społecznej w Moryniu w ramach wykonywania swoich obowiązków podejmują działania na rzecz rodzin

dysfunkcyjnych, borykających się z różnorodnymi problemami. Niejednokrotnie są to rodziny, które oprócz ubóstwa dotknięte są wieloma dysfunkcjami. Praca z takimi rodzinami wymaga od kadry pomocy społecznej wysokiego profesjonalizmu i zaangażowania w podejmowanych działaniach.

Ośrodek Pomocy Społecznej w Moryniu na rzecz takich rodzin podejmuje następujące działania:

- a) prowadzi pracę socjalną z rodzinami w celu poprawy ich funkcjonowania;
- b) udziela rodzinom przewyżającym trudności w wypełnianiu funkcji opiekuńczo – wychowawczej wsparcia w postaci asystenta rodziny;
- c) udziela pomocy finansowej;
- d) organizuje dożywianie;
- e) podejmuje działania związane z przeciwdziałaniem dysfunkcjom rodziny i patologiom społecznym;

W razie zagrożenia życia lub zdrowia dziecka w związku z przemocą domową pracownik socjalny zapewnia dziecku ochronę przez umieszczenie go u innej niezamieszkującej wspólnie osoby najbliższej, dającej gwarancję zapewnienia dziecku bezpieczeństwa i należytej opieki, w rodzinie zastępczej, rodzinnym domu dziecka lub instytucjonalnej pieczy zastępczej (art. 12a ustawy o przeciwdziałaniu przemocy domowej) .

Pracownicy Ośrodka Pomocy Społecznej w Moryniu współpracują z koordynatorami pieczy zastępczej, kuratorami zawodowymi i społecznymi, terapeutami, poradniami, policją i służbą zdrowia, placówkami oświatowymi. Jest to również okazja do wymiany doświadczeń oraz dobrych praktyk, a także sposób na wypracowanie spójnego sposobu pomocy rodzinom w indywidualnych przypadkach.

Tabela Nr 3

Osiągnięte wskaźniki	2024
Liczba podjętych interwencji w rodzinie dysfunkcyjnej	5
Liczba rodzin sądownie zobowiązanych do współpracy z asystentem rodziny	0
Liczba posiedzeń zespołu ds. oceny dziecka umieszczonego w pieczy zastępczej, w których udział wzięli pracownik socjalny oraz	2

asystent rodziny	
Liczba spraw sądowych w których udział wzięli pracownik socjalny oraz asystent rodziny	0

Dane Ośrodka Pomocy Społecznej w Moryniu

Działanie 1.13 Dążenie do reintegracji rodziny poprzez pracę z rodziną biologiczną na rzecz powrotu dzieci z pieczy zastępczej do rodziny

Praca z rodziną biologiczną dziecka umieszczonego w pieczy zastępczej jest prowadzona zgodnie z art. 10 ust.4 ustawy o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej. Jej celem jest;

- a) wspieranie rodziców biologicznych w stworzeniu warunków umożliwiających powrót dzieci przebywających w instytucjonalnych i rodzinnych formach pieczy zastępczej do domu rodzinnego;
- b) budowaniu i pogłębieniu więzi z dzieckiem, także w sytuacji, gdy nie jest możliwe przejęcie opieki nad nim;
- c) prowadzenie działań na rzecz uregulowania sytuacji prawnej dziecka we współpracy z Sądem Rejonowym III Wydział Rodzinny i Nieletnich w Gryfinie, Powiatowym Centrum Pomocy Rodzinie w Gryfinie i placówkami opiekuńczo- wychowawczymi.

Nadal do dominujących przyczyn umieszczenia dziecka/dzieci w pieczy zastępczej należą:

- a) nadużywanie i uzależnienie od alkoholu rodziców/opiekunów;
- b) nasilone problemy opiekuńczo-wychowawcze;
- c) przemoc domowa, w tym zaniedbania wobec dzieci.

Wyżej wymienione problemy u większości rodzin występują równolegle, co utrudnia zmotywowanie rodziców do podjęcia współpracy na rzecz poprawy swojej sytuacji. Najczęściej, przy pierwszych kontaktach z asystentem rodziny, rodzina deklaruje gotowość do wprowadzania zmian ukierunkowanych na powrót dziecka. Z biegiem czasu gotowość ta stopniowo maleje. Rodzice urywają kontakt ze specjalistą, zaprzestając tym samym realizację już rozpoczętych działań np. uczęszczania na terapię uzależnień, utrzymywania aktywności zawodowej, udziału w warsztatach umiejętności wychowawczych bądź innych działań stabilizujących sytuację rodzinną. Malejące zaangażowanie rodziców w przewyższanie trudności, które spowodowały umieszczenie dziecka w placówce czy rodzinie zastępczej lub brak jakichkolwiek działań z ich strony, w konsekwencji prowadzi do

wieloletniego pobytu dziecka w pieczy zastępczej. Sądy rzadko decydują o pozbawieniu rodziców władzy rodzicielskiej w przypadku dzieci w wieku nastoletnim. Wyjątkiem w tej kwestii są sytuacje prawne dzieci do 6 roku życia, w których przypadku odbywa się to szybciej. W sytuacji, gdy do pieczy zastępczej trafiają dzieci nastoletnie (w wieku 15 -17 lat) praca socjalna zmierza głównie w kierunku utrzymania regularnych kontaktów rodziców z nastolatkiem przebywającym w pieczy zastępczej oraz wspierania rodziców w zrozumieniu zachowań dziecka. Bardzo często rodzice nastolatków nie mają wystarczającej motywacji i potrzeby dokonywania zmian swojego dotychczasowego stylu życia, gdyż zdają sobie sprawę, że w niedługim czasie ich dziecko osiągnie pełnoletność. Doświadczenie wskazuje, że bardziej korzystne dla przyszłości dziecka jest pozostanie w placówce opiekuńczo-wychowawczej lub rodzinie zastępczej. Wówczas ma ono możliwość skorzystania z programu usamodzielnienia, który daje realną szansę na rozpoczęcie życia osoby dorosłej w warunkach bezpiecznych i przewidywalnych. Środowisko rodzinne często nie gwarantuje i nie umożliwia młodej osobie stabilnego startu w dorosłość.

Praca na rzecz rodzin biologicznych prowadzona jest w formule interdyscyplinarnej współpracy specjalistów - zespoły okresowej oceny zasadności pobytu w pieczy zastępczej, czy udział w grupach diagnostyczno-pomocowych w procedurze „Niebieskie Karty”, systematyczny kontakt z koordynatorami pieczy zastępczej, wychowawcami placówek opiekuńczo-wychowawczych, przedstawicielami sądów.

W 2024 r. podobnie jak w poprzednich latach asystent rodziny w pracy z rodzinami dzieci przebywającymi w pieczy zastępczej wykorzystywał następujące formy pracy:

- a) poradnictwo rodzinne i oddziaływania psychoedukacyjne - dotyczące etapów rozwojowych dziecka, jego reakcji emocjonalnych, metod wychowawczych, skierowanie uwagi rodzica na jego potrzeby;
- b) wsparcie w ustabilizowaniu sytuacji zdrowotnej: np. motywowanie do podjęcia terapii uzależnień, wprowadzenia zmian w relacjach społecznych, skorzystania z konsultacji psychologicznych, psychiatrycznych, zmianie sposobów reagowania i postrzegania otoczenia, wypracowania adekwatnych zachowań adaptacyjnych;
- c) wsparcie w kontaktach z personelem placówki, w której przebywa dziecko - w tym informowanie rodzica o funkcjonowaniu placówki i kompetencji personelu, procedurach, formach pracy, wspieranie w czasie posiedzeń zespołów oceniających zasadność pobytu dziecka w pieczy zastępczej, motywowanie rodzica

- do współdziałania z obecnymi opiekunami dziecka;
- d) wsparcie w podejmowanych działaniach prawnych - poprzez informowanie na temat działających punktów udzielających bezpłatnych porad prawnych, towarzyszenie klientowi w czasie konsultacji, wyjaśnianie niezrozumiałych kwestii, pomaganie w przygotowaniu pism;
  - e) wsparcie w ustabilizowaniu sytuacji zawodowej - informowanie o miejscach uzyskania pomocy dot. kwestii zawodowych, możliwości skorzystania z usług doradcy zawodowego;
  - f) wsparcie w ustabilizowaniu sytuacji mieszkaniowej - wspieranie rodzica w przygotowaniu wniosku o przyznanie mieszkania;
  - g) współpraca z innymi podmiotami pracującymi na rzecz dziecka i rodziny – udzielanie informacji, wydawanie opinii organizatorom i podmiotom pieczy zastępczej oraz sądom rodzinnym o sytuacji rodzin biologicznych, formach udzielanej pomocy i jej efektach, bieżące kontaktowanie się i omawianie sytuacji rodzin celem dokonania diagnozy i planu pracy, zachęcanie rodziców do korzystania z oferty w zakresie wzmocnienia kompetencji i umiejętności wychowawczych.

W większości rodziców, których dzieci od wielu lat przebywają w pieczy zastępczej nie chcą współpracy z pracownikami Ośrodka Pomocy Społecznej w Moryniu, ale też z placówkami opiekuńczo-wychowawczymi. Pomimo prób ze strony pracowników, rodzice nie nawiązali kontaktu, nie uczestniczyli w spotkaniach na rzecz zmiany swojej sytuacji i powrotu dzieci pod ich opiekę. W przypadku tych rodzin realizowane były **takie działania jak udział w zespołach ds. okresowej oceny sytuacji dziecka, udzielanie pisemnych informacji i przedstawianie stanowiska OPS.**

W 2024 roku w pieczy zastępczej **przebywało 12 dzieci. Dwie rodziny** współpracowało z asystentem rodziny, aby dziecko powróciło do domu rodzinnego.

Pozostali rodzice dzieci nie wiadomo gdzie przebywają, jedni przebywają poza granicami kraju inni zaś w zakładzie karnym.

W 2024 r. do rodzin biologicznych powróciło z pieczy zastępczej czworo dzieci.

Tabela Nr 4

Osiągnięte wskaźniki	2024
Liczba dzieci umieszczonych w pieczy zastępczej	12
Liczba rodzin biologicznych współpracujących z asystentem	2
Liczba dzieci, które powróciły do rodziny biologicznej	4

Dane Ośrodka Pomocy Społecznej w Moryniu

Działanie 1.14 Współfinansowanie na zasadach zawartych w ustawie, pobytu dziecka w rodzinie zastępczej, rodzinnym domu dziecka, placówce opiekuńczo – wychowawczej, regionalnej placówce opiekuńczo-wychowawczej lub interwencyjnym ośrodku preadapcyjnym

Ośrodek Pomocy Społecznej w Moryniu podejmuje szereg działań zmierzających do zminimalizowania, pojawiających się problemów poprzez pracę socjalną prowadzoną przez pracowników socjalnych czy wsparcie asystentów rodziny. Zdarzają się sytuacje, że pomimo szeroko rozumianej pracy socjalnej świadczonej na rzecz rodziny przez pracownika socjalnego czy praca asystenta z rodziną, zachodzi konieczność umieszczenia dzieci w pieczy zastępczej. Konwencja o prawach dziecka ratyfikowana przez Polskę w 1991r. stanowi, że *„Dziecko pozbawione czasowo lub na stałe swego środowiska rodzinnego lub, gdy ze względu na swoje dobro nie może pozostawać w tym środowisku, będzie miało prawo do specjalnej ochrony i pomocy ze strony państwa. Taka opieka może oznaczać adopcję, polegać na umieszczeniu w rodzinie zastępczej lub, gdy jest to niezbędne w odpowiedniej instytucji.”* Powyższe prawo zapisane jest również w najwyższej rangi akcie normatywnym jakim jest Konstytucja Rzeczypospolitej Polskiej, w której w art. 72 ust 2 zawarto *„dziecko pozbawione opieki rodzicielskiej ma prawo do opieki i pomocy władz publicznych”*

Ustawa z dnia 9 czerwca 2011 roku o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej stanowi, że w przypadku niemożności zapewnienia dziecku opieki i wychowania przez rodziców zostaje ono umieszczone w pieczy zastępczej. Zgodnie z ustawą o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej do zadań własnych gminy należy również współfinansowanie pobytu dziecka w rodzinie zastępczej, rodzinnym domu dziecka czy placówce opiekuńczo-wychowawczej. Gmina właściwa ze względu na miejsce zamieszkania dziecka przez

umieszczeniem go po raz pierwszy w pieczy zastępczej ponosi odpowiednio wydatki w wysokości:

- 1) 10% wydatków na opiekę i wychowanie dziecka w pierwszym roku pobytu dziecka w pieczy zastępczej
- 2) 30% wydatków na opiekę i wychowanie dziecka w drugim roku pobytu dziecka w pieczy zastępczej
- 3) 50% wydatków na opiekę i wychowanie dziecka w trzecim roku i następnych latach pobytu dziecka w pieczy zastępczej.

W 2024 r. z terenu Gminy Moryń przebywało w pieczy zastępczej 12 dzieci

Tabela Nr 5

Dzieci umieszczone w pieczy zastępczej	2024
Rodziny zastępcza (spokrewnione – dziadkowie, rodzeństwo)	7
Placówka opiekuńczo-wychowawcza	5

Dane Ośrodka Pomocy Społecznej w Moryniu

Koszty utrzymania dzieci w pieczy zastępczej w 2024 w Gminie Moryn przedstawia poniższa

Tabela Nr 6

Wydatki ponoszone na pobyt dzieci w pieczy zastępczej	2024
Rodziny zastępcze	39.287,61 zł
Placówki opiekuńczo-wychowawcze	55.205,84 zł

Dane Ośrodka Pomocy Społecznej w Moryniu

W 2024 r. nastąpił wzrost wydatków ponoszonych przez gminę Moryń za pobyt dzieci w pieczy zastępczej.

Działanie 1.15 Współpraca z koordynatorem rodzinnej pieczy zastępczej

Asystent rodziny na bieżąco współpracuje z koordynatorem rodzinnej pieczy zastępczej, przekazuje plany pracy z rodziną, podejmuje działania mające na celu wieloaspektową poprawę sytuacji rodziny, na rzecz powrotu dzieci do środowiska rodzinnego. Pracuje

z rodzinami w celu powrotu dzieci do rodziny biologicznej m.in. poprzez wspieranie, motywowanie. Rodziny mają niskie umiejętności prowadzenia gospodarstwa domowego, potrzebują pomocy i wsparcia w nabyciu odpowiednich umiejętności opiekuńczo-wychowawczych oraz pobudzenia poczucia odpowiedzialności za losy własnej rodziny i poszczególnych jej członków, zwłaszcza małoletnich dzieci.

Asystent rodziny prowadzi działania w celu utrzymania abstynencji przez rodzica, podjęcia pracy zarobkowej, podniesienia kompetencji wychowawczych, umiejętności prowadzenia gospodarstw domowego i racjonalnego gospodarowania budżetem domowym. Asystent motywuje do poprawy relacji w rodzinie oraz do regularnych kontaktów z dziećmi umieszczonymi w pieczy zastępczej.

W 2024 r. asystent rodziny przy współpracy z koordynatorem rodzinnej pieczy zastępczej opracował 4 plany pracy z rodziną, których dzieci zostały umieszczone w pieczy zastępczej. Celem tego planu jest praca z rodziną, aby dziecko powróciło z pieczy zastępczej do rodziny biologicznej. W miesiącu wrześniu 2024 roku jedno dziecko umieszczone w lutym 2023 r. w rodzinie zastępczej (ciocia) powróciło do rodziny biologicznej na teren Gminy Moryń.

Matka dzieci (troje) umieszczonych w pieczy zastępczej wyprowadziła się poza teren Gminy Moryń. Będąc w innej gminie prawdopodobnie pracowała z asystentem rodzinnym właściwego Ośrodka z terenu na którym zamieszkuje. **Dzieci powróciły z pieczy zastępczej do domu rodzinnego w lipcu 2024 r.**

Działanie 1.16 Udział w spotkaniach zespołu ds. okresowej oceny sytuacji dziecka przebywającego w pieczy zastępczej

Asystent rodziny uczestniczył w zespołach do spraw oceny sytuacji dzieci umieszczonych w pieczy zastępczej, na terenie powiatu gryfińskiego, prowadzonych przez Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie w Gryfinie.

Asystent rodziny w roku 2024r. uczestniczył w **dwóch spotkaniach zespołu ds. okresowej oceny sytuacji dziecka** przebywającego w pieczy zastępczej. Spotkania odbyły się w Powiatowym Centrum Pomocy Rodzinie:

a) dnia 13 maja 2024 r.;

b) dnia 9 sierpnia 2024 r.

Działanie 1.17 Zagospodarowanie czasu wolnego dla dzieci i młodzieży

Dzieci z terenu Gminy Moryń mogą uczestniczyć w czasie wolnym w różnego rodzaju zajęciach

realizowanych w:

- a) **Miejskim Ośrodku Kultury w Moryniu :**
  - zajęcia plastyczne;
  - zajęcia muzyczne;
  - zajęcia taneczne - szkoła tańca Siempre Latino;
  - kółko szachowe;
  - zajęcia z rysunku;
  - programowanie robotów „Photon”;
  - Klub Małego Czytelnika.
- b) UKS na terenie całej Gminy Moryń;
- c) Klub Karate Kyokushin Moryń;
- d) Klub Jeździecki Podkowa;
- e) OSP Witnica – grupa młodzieżowa;
- f) **Zespół Szkół w Moryniu;**
  - SKS
  - kółko strzeleckie
- g) zajęcia na świetlicach wiejskich;
- h) zajęcia dla dorosłych i dzieci w tzw. kuźni w Mirowie

Działanie 1.19 Kierowanie dzieci na obozy i kolonie

Ośrodek Pomocy Społecznej w Moryniu był koordynatorem wypoczynku letniego – lato 2024 dla dzieci i młodzieży organizowanego przez Zachodniopomorskie Kuratorium Oświaty. Oferta skierowana była dla dzieci i młodzieży z województwa zachodniopomorskiego, **udział był bezpłatny**. Po przeanalizowaniu sytuacji dzieci i młodzieży z Gminy Moryń, Ośrodek Pomocy Społecznej w Moryniu dokonał naboru na letni wypoczynek. **Do wypoczynku skierowanych zostało 3 dzieci w wieku 9-14 lat z Gminy Moryń. Dzieci przebywały na kolonii letniej w Domu Wczasowym „ARMANDO” w Mikoszewie koło Karpacza w okresie od 6 sierpnia 2024 r. do 15 sierpnia 2024 r.**

Działanie 1.20 Zagwarantowanie osobom świadczącym wsparcia na rzecz rodzin warunków umożliwiających podnoszenie swoich kwalifikacji poprzez udział w szkoleniach oraz samokształceniu

Aby móc skutecznie pomagać trzeba stale podnosić swoje kwalifikacje i nabywać nowe umiejętności w związku z tym asystent rodziny, pracownicy socjalni uzupełniają swoją wiedzę uczestnicząc w różnego rodzaju szkoleniach:

- 1) „Pedagogiczne aspekty pracy asystenta rodziny” – Szkolenie Exspert;
- 2) „Konflikt w grupie rówieśniczej jako zasób i potencjał” – Instytut Studiów Podyplomowych Niepubliczna Placówka Doskonalenia Nauczycieli;
- 3) „Jak wspierać dziecko w rozumieniu i okazywaniu empatii”. Praktyczna ćwiczenia i wskazówki – EDUKAPOL;
- 4) „Praca asystenta rodziny – Krok w dobrym kierunku” – Nowe Horyzonty;
- 5) Praca asystenta rodziny z dzieckiem niepełnosprawnym intelektualnie” – KIER Profilaktyka;
- 6) „ Praca z dziećmi przejawiającymi dysfunkcję płciową” - PCPR Gryfino;
- 7) „Prawne aspekty przeciwdziałania przemocy domowej „ – Urząd Marszałkowski w Szczecinie;
- 8) „Etapy procedury „Niebieskie Karty”, Niebieska Karta A i Niebieska Karta B – Urząd Marszałkowski w Szczecinie;
- 9) „Zakres prawnych i psychologicznych aspektów przeciwdziałania przemocy” - Stowarzyszenie Niebieska Karta;
- 10) Przemoc domowa” – Urząd Marszałkowski w Szczecinie;
- 11) „Praca z dzieckiem i młodzieżą w żałobie” – Urząd Marszałkowski w Szczecinie;
- 12) Szkolenie Zespołu Interdyscyplinarnego oraz grup diagnostyczno-pomocowych – Urząd Marszałkowski w Szczecinie;
- 13) „Rola kuratora sądowego w procedurze „Niebieskie Karty” – Szkolenie Ekspert ;
- 14) „Zabezpieczenie dziecka w trybie art. 12 a ustawy z dnia 29 lipca 2005 r. o przeciwdziałaniu przemocy domowej” – szkolenie przeprowadzone przez PCPR Gryfino;
- 15) „Zadania grup diagnostyczno-pomocowych w procedurze Niebieskie Karty w świetle znowelizowanej ustawy o przeciwdziałaniu przemocy domowej” – Centrum Usług Szkolno-Doradczych;
- 16) „Przemoc w szkole” – przyczyny, diagnozowanie, działanie” - firma EDUCADO;
- 17) „Prawne aspekty przeciwdziałania przemocy domowej „ – szkolenie Zespołu Interdyscyplinarnego – Urząd Marszałkowski w Szczecinie;
- 18) „Hejt w szkole – jak przeciwdziałać przemocy werbalnej” – firma EDUCADO;
- 19) „Nadużycia i molestowanie seksualne dziecka w szkole i w domu” – firma EDUCADO;

- 20) „Zobacz, usłysz, zareaguj” – wenibar Dzieciństwo bez przemocy;
- 21) „Standardy ochrony małoletnich, a dzieciństwo bez przemocy” – wenibar Dzieciństwo bez przemoc;
- 22) „Przemoc rówieśnicza, jak jej zapobiegać w twojej placówce” – wenibar Dzieciństwo bez przemocy”;
- 23) „Przemoc rówieśnicza” – wenibar Dzieciństwo bez przemocy”;
- 24) „Szkolenie członków Zespołu Interdyscyplinarnego i grup diagnostyczno-pomocowych w zakresie przeciwdziałania przemocy domowej” – prawne aspekty przeciwdziałania przemocy domowej „ - Urząd Marszałkowski w Szczecinie;
- 25) Etapy procedury „Niebieskie Karty” – Niebieska Karta A i Niebieska Karta B – firma EKSPERT;
- 26) „Przemoc domowa” – Urząd Marszałkowski w Szczecinie;
- 27) Konferencja „Nie przemocy! Tak Pomocy” – Urząd Marszałkowski w Szczecinie;
- 28) Szkolenie dla członków Zespołu Interdyscyplinarnego oraz grup diagnostyczno-pomocowych – Urząd Marszałkowski w Szczecinie;

Wszyscy członkowie Zespołu Interdyscyplinarnego posiadają odpowiednie wykształcenie i liczne szkolenia istotne w pracy z rodziną.

29) Dnia 9 listopada w Miejskim Ośrodku Kultury w Moryniu odbyło się szkolenie połączone z warsztatami pn. „Kryzys psychologiczny” przeprowadzone przez Annę Malinowską i Martę Weychan – specjalistów Regionalnego Ośrodka Polityki Społecznej Urzędu Marszałkowskiego w Szczecinie. W spotkaniu udział wzięli: pracownicy Ośrodka Pomocy Społecznej w Moryniu, Miejskiego Ośrodka Kultury w Moryniu, Urzędu Miejskiego w Moryniu oraz druhowie OSP w Witnicy. Zajęcia obejmowały tematykę z zakresu radzenia sobie z kryzysami emocjonalnymi i psychologicznymi, jak również techniki wsparcia osób, które przeżywają trudne sytuacje życiowe. W trakcie szkolenia omówione zostały rodzaje kryzysów psychologicznych, mechanizmy radzenia sobie z kryzysem, techniki wsparcia emocjonalnego, interwencje kryzysowe oraz psychologiczne skutki długotrwałego kryzysu. Podczas warsztatów uczestnicy mogli pracować w grupach, ćwiczyć konkretne scenariusze interwencji kryzysowej oraz dzielić się doświadczeniami i pomysłami na skuteczne wsparcie osób w trudnych momentach.

Organizatorem był Ośrodek Pomocy Społecznej w Moryniu przy współpracy z Miejskim Ośrodkiem Kultury w Moryniu.

Tabela Nr 7

Osiągnięte wskaźniki	2024
Liczba szkoleń	29
Liczba osób biorących udział w szkoleniu	5
Liczba osób podnoszących swoje kompetencje zawodowe	0

Dane Ośrodka Pomocy Społecznej w Moryniu

Działanie 1.21 Zespół do spraw asysty rodziny

Do zadań Zespołu należy podejmowanie działań z zakresu:

- 1) diagnozowania i analizowania sytuacji rodzinnej środowisk pod kątem zaistniałych problemów i deficytów;
- 2) wspierania rodzin przeżywających trudności w wypełnianiu funkcji opiekuńczo – wychowawczych w celu przywrócenia zdolności do wypełniania tych funkcji;
- 3) wspierania rodzin biologicznych, których dzieci znajdują się poza rodziną;
- 4) profilaktyki i edukacji rodzin w celu rozwijania ich umiejętności opiekuńczo – wychowawczych;
- 5) sprawozdanie z realizacji zadań z zakresu wspierania rodziny za 2024 rok oraz przedstawienie potrzeb związanych z realizacją zadań;
- 6) interwencji i działań zaradczych w sytuacji zagrożenia bezpieczeństwa dzieci i rodzin;
- 7) organizowania dla rodzin potrzebujących opieki psychologicznej, konsultacji indywidualnych, porad psychologicznych i prawnych;
- 8) współpracy z instytucjami i placówkami działającymi na rzecz dziecka i rodziny;
- 9) współpracy ze szkołami w zakresie rozwiązywania problemów wychowawczych;
- 10) podejmowanie działań interwencyjnych i zaradczych w sytuacji zagrożenia bezpieczeństwa dzieci i rodzin;
- 11) zgłaszanie propozycji zmian do Gminnego Programu Wspierania Rodziny oraz współtworzenie kolejnych programów wspierania rodziny.

Na spotkaniach Zespołu asystenci rodziny przedstawiali dokonane przez siebie oceny okresowe, dotyczące współpracy rodzin z asystentami oraz oceny sytuacji życiowej tych rodzin. Podejmowano dyskusje w zakresie propozycji weryfikacji planów pracy z rodzinami, aby podnieść kompetencje opiekuńczo – wychowawcze rodziców. Aktywność Zespołu skupiała się, poprzez pracę prowadzoną przez swoich członków, na działaniach

podejmowanych we współpracy z innymi podmiotami, świadczącymi usługi na rzecz dobra rodziny i dziecka, w celu pracy nad problemami konkretnych rodzin.

W skład zespołu wchodzi:

- 1) Kierownik Ośrodka Pomocy Społecznej w Moryniu;
- 2) pracownicy socjalni;
- 3) asystent rodziny

Posiedzenie Zespołu może mieć charakter otwarty i odbywać się z udziałem członków rodziny korzystającej ze wsparcia asystenta rodziny oraz przedstawicieli innych podmiotów, którzy mogą mieć wpływ na diagnozę problemu lub organizację i realizację planu pomocy rodzinie, w tym:

- 1) pedagog Zespołu Szkół w Moryniu;
- 2) psycholog Zespołu Szkół w Moryniu;
- 3) pedagog specjalny Zespołu Szkół w Moryniu;
- 4) dzielnicowi;
- 5) przedstawiciel placówki ochrony zdrowia;
- 6) terapeuta Punktu Konsultacyjnego ds. Rozwiązywania Problemów Alkoholowych i Przemocy Domowej;
- 7) psycholog.

W roku 2024 Zespół do spraw asysty spotkał się **4 razy**.

Cel szczegółowy 2

Przeciwdziałanie marginalizacji i degradacji społecznej rodzin doświadczających trudności opiekuńczo- wychowawczych

Działanie 2.1 Organizowanie specjalistycznego poradnictwa m.in. psychologicznego, prawnego na rzecz rodzin przeżywających trudności w wypełnianiu funkcji opiekuńczo- wychowawczych

Poradnictwo specjalistyczne jest niezbędne w procesie pomocy osobom i rodzinom, które wymagają profesjonalnego wsparcia w rozwiązywaniu swoich problemów życiowych.

Celem realizacji poradnictwa specjalistycznego jest poprawa jakości życia osób zwracających się o pomoc, ich rozwój i optymalizacja prawidłowego funkcjonowania indywidualnego, grupowego, rodzinnego itp. Istotą porady jest tworzenie warunków do odzyskania lub

uzyskania przez człowieka potrzebującego możliwości samodzielnego rozwiązywania problemu, podjęcia właściwych decyzji i ich realizacji, a także unikania w przyszłości działań, które prowadzą do problematycznej sytuacji życiowej.

Gmina Moryń zapewniała bezpłatną pomoc psychologiczną i pomoc terapeuty w Punkcie Konsultacyjnym ds. Rozwiązywania Problemów Alkoholowych i Przemocy Domowej w Moryniu. Ze wsparcia psychologa i terapeuty w 2024 roku mogła skorzystać każda osoba zamieszkująca na terenie Gminy Moryń. Pomoc była świadczona w formie konsultacji indywidualnych. Do najczęstszych form udzielanej pomocy należało:

- a) motywowanie do podjęcia leczenia odwykowego;
- b) udzielanie wsparcia psychologicznego;
- c) indywidualna terapia krótkoterminowa, praca nad nawrotami picia;
- d) poradnictwo, psychoedukacja;
- e) rozmowa z osobami doświadczającymi przemocy jak i z osobami stosującymi przemoc

W 2024 roku psycholog przyjmował 2 razy w miesiącu po 3 godziny zegarowe

Tabela Nr 8

Osiągnięte wskaźniki	2024
Psycholog	
liczba rodzin którym udzielono wsparcia	15
liczba osób, które uzyskało wsparcie	17
liczba spotkań	38

Dane Ośrodka Pomocy Społecznej w Moryniu

Terapeuta przyjmował 4 razy w miesiącu po trzy godziny zegarowe.

Tabela Nr 9

Osiągnięte wskaźniki	2024
Terapeuta	
liczba rodzin którym udzielono wsparcia	6
liczba osób, które uzyskało wsparcie	13

liczba spotkań	69
----------------	----

Dane Ośrodka Pomocy Społecznej w Moryniu

Na mocy przepisów rozporządzenia Ministra Edukacji Narodowej z dnia 30 kwietnia 2013r. w sprawie zasad udzielania i organizacji pomocy psychologiczno-pedagogicznej w publicznych szkołach i placówkach, dyrektor szkoły jest zobowiązany zorganizować **w szkole pomoc psychologiczno-pedagogiczną**, aby umożliwić zaspokojenie potrzeb rozwojowych i edukacyjnych uczniów, wspomagać ich rozwój i efektywność uczenia się. Korzystanie z pomocy psychologiczno – pedagogicznej w szkole i placówce jest dobrowolne i nieodpłatne. W Zespole Szkół w Moryniu uczniowie mający problem, doznający przemocy rówieśniczej czy domowej mogą skorzystać ze spotkań z psychologiem, pedagogiem i pedagogiem specjalnym.

Tabela Nr 10

Osiągnięte wskaźniki	2024
Psycholog	
Liczba uczniów, która skorzystała ze wsparcia	60
Pedagog	78
Liczba uczniów, która skorzystała ze wsparcia	
Pedagog specjalny	62
Liczba uczniów, która skorzystała ze wsparcia	

Dane Ośrodka Pomocy Społecznej w Moryniu

1. Pedagog szkolny jest dostępny przez **5 dni** w tygodniu w godzinach:

- poniedziałek od 9.00 do 15.00, wtorek od 12.20 do 17.30, środa i czwartek od 9.00 do 15.30, oraz piątek od 9.00 do 14.00.

2. Pedagog specjalny jest dostępny przez **3 dni** w tygodniu w godzinach :

- wtorek od 10.25 do 13.25, środa od 9.35 do 11.35 oraz w piątek od 7.50 do 8.50.

3. Psycholog jest dostępny przez **5 dni** w tygodniu w godzinach:

- poniedziałek od 11.10 do 16.10, wtorek od 7.00 do 11.15, środa od 12.20 do 16.20, czwartek od 11.30 do 17.00 oraz w piątek od 7.00 do 10.15.

Ponadto pomoc psychologiczną i pedagogiczną można uzyskać w Poradni Psychologiczno-Pedagogicznej w Chojnie oraz pomoc psychologiczno-terapeutyczną na NFZ w Centrum Medi Sens – Centrum Zdrowia w Kostrzynie nad Odrą (skierowanie od lekarza rodzinnego). W nagłych przypadkach po wcześniejszych konsultacjach z kierownikiem poradni jest możliwość przyjazdu psychologa do miejsca zamieszkania rodziny.

Ponadto można skorzystać z **nieodpłatnej pomocy prawnej**, która przysługuje osobie, która nie jest w stanie ponieść kosztów odpłatnej pomocy prawnej. Z porady prawnej można skorzystać **raz w tygodniu w piątek w godzinach od 8.00 – 12.00** w siedzibie Urzędu Miejskiego w Moryniu (porozumienie między gminą, a Starostwem Powiatowym w Gryfinie celem prowadzenia w Gminie Moryń Punktu Nieodpłatnej Pomocy Prawnej) Aby skorzystać z porady prawnej, należy się zapisać na wizytę pod numerem telefonu : 91 351 67 88 lub 91 404 50 00 wew. 259 albo online poprzez stronę internetową; bip.gryfino.powiat.pl – Darmowa pomoc prawna.

Tabela Nr 11

Osiągnięte wskaźniki	2024
Radca prawny	
Liczba osób, które uzyskało wsparcie	1
Liczba spotkań	3

Dane Ośrodka Pomocy Społecznej w Moryniu

Rodziny z naszej gminy mogły skorzystać ze spotkań w Powiatowym Centrum Pomocy Rodzinie w Gryfinie z takich specjalistów jak: **mediator, psycholog oraz prawnik** (po uprzednim umówieniu się).

Tabela nr 12

Osiągnięte wskaźniki	2024
Mediator	
liczba osób, które uzyskało wsparcie	51 (z gminy Moryń jedna rodzina – 2 osoby)
liczba spotkań	66

Psycholog	
liczba osób, które uzyskało wsparcie	58
liczba spotkań	86
Radca prawny	
liczba osób, które uzyskało wsparcie	22
liczba spotkań	33

Dane PCPR Gryfino - dotyczy całego powiatu

Osoby z terenu naszej gminy w ramach działalności **Regionalnego Centrum Kryzysowego w Myśliborzu** mogą skorzystać ze wsparcia w zakresie wczesnej interwencji psychologicznej i psychoedukacji. Usługi są bezpłatne i nie wymagają skierowania. RCK oferuje wsparcie w postaci: psychologa, pedagoga, specjalisty pracy z rodziną, specjalisty terapii uzależnień oraz socjoterapeuty. Godziny otwarcia od poniedziałku do piątku w godzinach od 07.00 – 17.00. Nikt z Gminy Moryń w 2024 nie skorzystał z tego rodzaju wsparcia proponowanego przez RCK.

Ponadto przy **Kurii Szczecińsko-Kamieńskiej** (ul. Papieża Pawła VI 4, 71-459 Szczecin) - funkcjonuje Wydział Duszpasterstwa Rodzin, który zajmuje się m.in. wspieraniem rodzin, małżeństw i osób samotnych oraz rodzin w kryzysie. Funkcję diecezjalnego duszpasterza rodzin pełni ks. mgr Tomasz Cieniuch (e-mail: wdr@kuria.pl, tel. 504 760 504), a diecezjalną doradczynią życia rodzinnego jest mgr Monika Możejko (e-mail: szczecinporadnictwo@gmail.com). Doradcy życia rodzinnego są osobami pierwszego kontaktu i mogą udzielić osobistego wsparcia, posiadają wiedzę, gdzie można uzyskać specjalistyczną pomoc w różnych sytuacjach tego wymagających. Pomoc dzieciom i rodzinom znajdującym się w sytuacjach kryzysowych, m.in. związanych z przemocą domową, świadczy Caritas Archidiecezji Szczecińsko-Kamieńskiej. **Z terenu Gminy Moryń żadna rodzina nie skorzystała z takiego wsparcia.**

Działanie 2.2 Objęcie wsparciem rodzin dotkniętych przemocą, problemem alkoholowym. Wskazanie tym rodzinom dróg wyjścia z trudnej sytuacji poprzez udział w terapii odwykowej, terapii dla sprawców przemocy, terapii dla ofiar przemocy, możliwość podjęcia działań w ramach procedury Niebieskie Karty

Osoba, która doznaje przemocy domowej, może skorzystać także z porady prawnej i wsparcia psychologicznego, dzwoniąc pod dostępny całodobowo **Ogólnopolski Telefon dla Ofiar Przemocy Domowej „Niebieska Linia” – 800 120 002**. Na ten numer mogą dzwonić także osoby, które chcą w sposób anonimowy dokonać zgłoszenia. Osoby korzystające z usług telefonu mają prawo nie ujawniać swoich danych personalnych. Na własne życzenie mogą jednak podać imię i nazwisko. Anonimowość zarówno dzwoniącego/ej, jak i konsultanta/teki tworzy bezpieczną przestrzeń do opowiedzenia o swoim doświadczeniu, uporządkowania przeżytych doświadczeń, nazwania problemu i wspólnego zastanowienia się nad możliwościami wyzwolenia się z krzywdzącej sytuacji.

W ramach doskonalenia działań profesjonalnej pomocy ważne jest udzielanie pomocy psychologicznej osobom stosującym przemoc. Podejmowanie działań interwencyjnych bardzo często jest niezbędnym czynnikiem doprowadzającym osoby stosujące przemoc do szukania pomocy psychologicznej, rozważania zmiany swojego zachowania, poszukiwaniu innych możliwości rozwiązywania sytuacji konfliktowych w rodzinie. To właśnie wyraźne reakcje ze strony innych członków rodziny, znajomych, sąsiadów, czy też przedstawicieli służb społecznych często stanowią pierwszy poważny sygnał dla osoby stosującej przemoc, że bez względu na to kto ma „rację”, używanie przemocy jest problemem samym w sobie. Jest przestępstwem, za które całkowitą odpowiedzialność ponosi osoba, która tak się zachowuje. Konsekwencja w działaniu ze strony pracowników policji, pracowników socjalnych, asystentów rodziny, kuratorów, pracowników oświaty, służby zdrowia i innych osób zaangażowanych w działania może być tym czynnikiem, który ułatwi osobie stosującej przemoc podjęcie decyzji o zmianie swojego zachowania.

Osoba, która poddana jest utrwalonej przemocy w rodzinie nie ma szans na samodzielne wyrwanie się z pułapki. Dlatego sprawą szczególnej wagi jest działanie różnych instytucji i organizacji, zajmujących się udzielaniem pomocy. Ważne jest szybkie i skuteczne reagowanie na przemoc domową. Istotą działań interwencyjnych jest **zatrzymanie przemocy „tu i teraz”**, zapewnienie bezpieczeństwa poszkodowanym oraz udzielenie doraźnej pomocy. Działania te najlepiej jak podejmowane są przez wiele służb współpracujących ze sobą na rzecz powstrzymania przemocy.

W Gminie Moryń funkcjonuje Zespół Interdyscyplinarny ds. Przeciwdziałania Przemocy Domowej. Głównym Zadaniem Zespołu jest integrowanie i koordynowanie działań w zakresie przeciwdziałania przemocy domowej w tym podejmowanie działań mających na celu ochronę

osób doznających przemocy domowej m.in. poprzez realizację procedury Niebieskiej Karty. W skład Zespołu wchodzi przedstawiciele; policji, ośrodka pomocy społecznej, oświaty, ochrony zdrowia, gminnej komisji rozwiązywania problemów alkoholowych.

W 2024 roku zostało założonych **16 formularzy Niebieskiej Kart A**, wypełniono **9 formularzy „Niebieska Karta- C” z osobą doznającą przemocy** oraz wypełniono **8 formularzy „Niebieska Karta- D” z osobą stosującą przemoc.**

Ośrodek Pomocy Społecznej w Moryniu udzielił wsparcia specjalistycznego w zakresie:

- 1) realizacji działań wynikających z ustawy o przeciwdziałaniu przemocy domowej;
- 2) współpracy z instytucjami pomocowymi, działającymi w celu przeciwdziałania oraz pomocy osobom doznającym przemocy;
- 3) wspierania emocjonalnego, edukacyjnego rodzin;
- 4) ukierunkowania i w miarę potrzeb skierowania do innych specjalistów (prawnik, psycholog, konsultant ds. uzależnień);
- 5) pomoc w sporządzaniu pism procesowych;
- 6) zapewnienie osobom doznającym przemocy wsparcia finansowego i pomocy w postaci pracy socjalnej;
- 7) udostępnianie informacji o instytucjach i organizacjach udzielających pomocy osobom dotkniętym zjawiskiem przemocy;
- 8) prowadzenie rozmów z osobami, wobec których istnieje podejrzenie, że stosują przemoc w rodzinie, na temat konsekwencji prawnych i karnych, wynikających ze stosowania przemocy.

W ramach pomocy osobom doświadczającym przemocy domowej Ośrodek Pomocy Społecznej w Moryniu zatrudnił od maja 2024 r. na umowę zlecenie **psychologa** prowadzącego terapię oraz udzielającego porad psychologicznych dla osób dotkniętych przemocą domową oraz stosujących przemoc domową.

Spotkania z psychologiem odbywały się w siedzibie Urzędu Miejskiego w Moryniu dwa razy w miesiącu po 3 godziny zegarowe.

Dnia 9 listopada 2023 r. został przyjęty Rządowy Program Przeciwdziałania Przemocy Domowej, który będzie realizowany w latach 2024-2030. Realizacja programu ma zwiększyć

skuteczność pomocy i wsparcia osób zagrożonych oraz doznających przemocy domowej. Chodzi m.in. o zwiększenie działań profilaktycznych oraz lepszą dostępność i skuteczność ochrony osób, które doświadczają takiej przemocy. W programie ujęto także zwiększenie poziomu kompetencji przedstawicieli instytucji i podmiotów, które realizują zadania związane z przeciwdziałaniem przemocy domowej, w celu podniesienia jakości i dostępności świadczonych usług. Do najważniejszych rozwiązań Programu należą m.in.:

1. podniesienie świadomości społecznej związanej z przeciwdziałaniem przemocy domowej;
2. rozwój, wzmocnienie i upowszechnienie działań profilaktycznych dotyczących przeciwdziałania przemocy domowej;
3. podniesienie jakości usług świadczonych na rzecz osób zagrożonych bądź doznających przemocy domowej;
4. zwiększenie dostępności do pomocy specjalistycznej dla osób, które doświadczają przemocy domowej;
5. zintensyfikowanie i podniesienie jakości działań w stosunku do osób stosujących przemoc domową oraz podniesienie kwalifikacji i wzrost kompetencji osób, które zajmują się świadczeniem usług dla osób zagrożonych i doznających przemocy domowej.

W związku z tym **Zarządzeniem Nr 4/24** Kierownika Ośrodka Pomocy Społecznej w Moryniu z dnia 01 lipca 2024 r. został przyjęty program edukacyjno-terapeutyczny dla osób doznających przemocy domowej w Gminie Moryń na lata 2024-2026. W programie uczestniczyła **1 osoba** (zajęcia indywidualne).

Zarządzeniem Nr 5/24 Kierownika Ośrodka Pomocy Społecznej w Moryniu z dnia 1 lipca 2024 r. został przyjęty program wspierający dla osób stosujących przemoc, które ukończy program korekcyjno-edukacyjny dla sprawców przemocy na lata 2024-2026. **Do programu nie zgłosiła się żadna osoba.**

Przy Urzędzie Miejskim w Moryniu funkcjonuje Punkt Konsultacyjny w zakresie problematyki alkoholowej oraz przeciwdziałania przemocy domowej

Osoby doznające przemocy i podejrzane o stosowanie przemocy jak również mające problem alkoholowy mogły skorzystać ze spotkań z terapeutą. Terapeuta przyjmował **4 razy w miesiącu po trzy godziny zegarowe** (spotkania indywidualne).

Na terenie Gminy Moryń działa **Gminna Komisja Rozwiązywania Problemów Alkoholowych** której działaniem było:

- a) inicjowanie działań w zakresie określonym w ustawie o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi;
- b) uczestniczenie w pracach zespołu interdyscyplinarnego oraz grup diagnostyczno-pomocowych;
- c) podejmowanie czynności zmierzających do orzeczenia o zastosowaniu wobec osoby uzależnionej od alkoholu obowiązku poddania się leczenia odwykowemu
- d) prowadzenie postępowania przygotowawczego w celu wystąpienia do sądu z wnioskiem o zobowiązanie do leczenia odwykowego;
- e) opiniowanie wniosków o wydanie zezwoleń na sprzedaż napojów alkoholowych;
- f) kontrolowanie korzystania z zezwoleń na sprzedaż napojów alkoholowych.

Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie w Gryfinie jest jednostką powiatową, obejmującą zasięgiem działania **mieszkańców gminy Moryń**. PCPR udziela wsparcia osobom i rodzinom będącym w kryzysie psychicznym, w tym dotkniętym przemocą domową. Oferuje bezpłatne poradnictwo w ramach interwencji kryzysowej, szczególnie psychologiczne i rodzinne. Do działań prowadzonych przez tę jednostkę należy m.in. realizacja działań korekcyjno-edukacyjnych i psychologiczno-terapeutycznych dla osób stosujących przemoc. Ponadto PCPR w Gryfinie realizuje Program wsparcia dla osób doznających przemocy domowej.

Tabela Nr 14

Osiągnięte wskaźniki	2024
liczba osób, które ukończyły program korekcyjno – edukacyjny lub program psychologiczno-terapeutyczny	4 osoby z terenu Gminy Moryń

Dane Ośrodka Pomocy Społecznej w Moryniu

Przy PCPR w Gryfinie jest grupa wsparcia dla osób doznających przemocy, która spotyka się raz w miesiącu w pierwszą sobotę miesiąca.

Działanie 2.3 Opracowanie i wdrażanie projektów i programów profilaktyczno – edukacyjnych dla dzieci i rodzin

Na terenie gminy Moryń w 2024 roku nie było opracowanych i wdrażanych projektów oraz programów profilaktyczno-edukacyjnych dla dzieci i rodzin.

Działanie 2.4 Podejmowanie działań interwencyjnych w sytuacji zagrożenia zdrowia i życia dziecka

Po otrzymaniu niepokojących sygnałów asystent rodziny lub pracownik socjalny udaje się do rodziny w celu rozeznania sytuacji

Zapewnienie bezpieczeństwa krzywdzonym dzieciom następuje w trybie art. 12 a ustawy z dnia 29 lipca 2005 r. o przeciwdziałaniu przemocy domowej. Dotyczy to rodzin, w których wystąpiło zagrożenie dobra i bezpieczeństwa dziecka, skutkującego koniecznością natychmiastowego umieszczenia dziecka w pieczy zastępczej.

W tym trybie w roku 2024 r. nie zostało zabezpieczone żadne dziecko

Tabela Nr 15

Osiągnięte wskaźniki	2024
Liczba dzieci, które zostały odebrane z rodziny	0
Liczba interwencji podjętych przez pracownika socjalnego	0
Liczba interwencji podjęta przez policjantów po godzinach pracy Ośrodka Pomocy Społecznej w Moryniu	0
Liczba dzieci zabezpieczonych przez policjantów	0

Dane Ośrodka Pomocy Społecznej w Moryniu

Zgodnie z **Zarządzeniem Nr 1/2024** Kierownika Ośrodka Pomocy Społecznej w Moryniu z dnia **8 stycznia 2024 r.** została wprowadzona procedura postępowania w sytuacji zapewnienia przez pracownika socjalnego ochrony dziecka w razie zagrożenia życia lub zdrowia dziecka w związku z przemocą domową.

Działanie 2.5 Podejmowanie działań profilaktycznych sprzyjających umacnianiu rodziny

1) Działania Ośrodka Pomocy Społecznej w Moryniu:

- a) pomoc rodzinom w przezwyciężeniu trudnych sytuacji socjalno-bytowych przy wykorzystaniu własnych możliwości, uprawnień i zasobów (pomoc finansowa, dożywianie dzieci, świadczenie pracy socjalnej);
- b) udzielenie pomocy w zakresie świadczeń rodzinnych i funduszu alimentacyjnego;
- c) pomoc w formie wsparcia asystenta rodziny;
- d) podnoszenie kwalifikacji poprzez szkolenia asystenta rodziny i pracowników socjalnych;
- e) współpraca i koordynacja działań OPS oraz instytucji i podmiotów działających na rzecz dziecka, rodziny;
- f) profilaktyka i przeciwdziałanie powstawaniu zachowań patologicznych w szczególności uzależnieniom i przemocy;
- g) podejmowanie działań mających na celu aktywizację społeczną i zawodową członków rodzin;
- h) prowadzenie pogłębionej pracy socjalnej;
- i) podejmowanie działań mających na celu umocnienie więzi rodzinnych;
- j) motywowanie rodzin do wspólnego spędzanie czasu wolnego, aktywnego uczestnictwa w życiu społecznym;
- k) udzielenie pomocy w rozwiązywaniu problemów życiowych, udzielanie wsparcia emocjonalnego i umacnianie istniejących zasobów tkwiących w rodzinie;
- l) udział w konferencjach, kampaniach itp. promujących wartość rodziny;
- m) pomoc w przygotowaniu rodziców biologicznych do powrotu ich dzieci umieszczonych w różnych formach pieczy zastępczej;
- n) **w Placówka Wsparcia Dziennego „Iskierka” odbyło się spotkanie– warsztaty cukierniczo-rekreacyjne z okazji Dnia Rodziny pod nazwą „Szczęśliwa rodzina - uśmiech dziecka”.** Wychowawca podkreślił, że rodzina jest ważna, jest filarem i podstawową komórką społeczną. Nie ma wątpliwości, że szczęśliwa rodzina wywołuje uśmiech na twarzy dziecka. Dzień Rodziny to zbieg trzech świąt: Dzień Mamy, Dzień Dziecka i Dzień Taty;
- o) realizacja zadań wynikających z ustawy o Karcie Dużej Rodziny;
- p) pomoc materialna dla uczniów w celu zmniejszenia różnic w dostępie do edukacji

wynikających z trudnej sytuacji ekonomicznej rodziny ucznia tj. realizacja wypłat stypendium socjalnych.

2) Działania Zespół Interdyscyplinarny ds. Przeciwdziałania Przemocy – grupy diagnostyczno- pomocowe

- a) diagnozowanie zjawiska przemocy domowej;
- b) praca nad indywidualnymi problemami członków rodzin, w których wystąpiło zjawisko przemocy oraz podejmowanie działań w środowisku zagrożonym przemocą w rodzinie mających na celu przeciwdziałaniu temu zjawisku;
- c) pomoc osobom, rodzinom w przezwyciężeniu ich problemów wynikających z różnych form przemocy;
- d) podnoszenie poziomu wiedzy osób realizujących zadania związane z przeciwdziałaniem przemocy domowej w celu poprawy skuteczności podejmowanych działań;
- e) współdziałanie z innymi podmiotami przy rozwiązywaniu problemu i przeciwdziałaniu przemocy domowej;
- f) rozpowszechnianie informacji o instytucjach, osobach i możliwościach udzielenia pomocy w środowisku lokalnym;

3) Działania Zespołu Szkół w Moryniu :

- a) prowadzenie indywidualnych rozmów z uczniami i rodzicami o charakterze profilaktycznym i wspierającym;
- b) organizowanie uczniom czasu wolnego w formie wycieczek, imprez szkolnych;
- c) rozwijanie zainteresowań dzieci poprzez angażowanie zachęcanie do udziału w zajęciach pozalekcyjnych np. SKS, koło strzeleckie, kółko języka niemieckiego;
- d) prowadzenie porad i konsultacji dla rodziców, uczniów i nauczycieli przez pedagoga szkolnego;
- e) kształtowanie pozytywnych postaw dzieci z grup podwyższonego ryzyka ze szczególnym uwzględnieniem sytuacji w środowisku rodzinnym poprzez aktywizację w organizację uroczystości szkolnych oraz akcji charytatywnych;
- f) inicjowanie spotkań zespołu wychowawczego w sytuacjach kryzysowych;
- g) współpraca z rodzicami lub opiekunami dziecka, a także z instytucjami działającymi na rzecz rodziny i dziecka (OPS, PCPR, Sąd Rejonowy III Wydział Rodzinny i Nieletnich w Gryfinie, Gminna Komisja Rozwiązywania Problemów

Alkoholowych w Moryniu;

- h) wsparcie psychologiczno-pedagogiczne dla dzieci;
- i) zapewnienie pomocy dzieciom, które są ofiarami bądź świadkami przemocy domowej poprzez prowadzenie zajęć oraz spotkań z pedagogiem, psychologiem;
- j) udział w spotkaniach grupy diagnostyczno – pomocowej;
- k) wprowadzenie Standardów Ochrony Małoletnich Dzieci;
- l) wzmacnianie wśród uczniów i wychowanków więzi ze szkołą oraz społecznością lokalną;
- m) kształtowanie przyjaznego klimatu w szkole lub w placówce, budowanie prawidłowych relacji rówieśniczych oraz relacji uczniów i nauczycieli, wychowanków i wychowawców, a także nauczycieli, wychowawców i rodziców lub opiekunów, w tym wzmacnianie więzi z rówieśnikami oraz nauczycielami i wychowawcami,
- n) doskonalenie umiejętności nauczycieli i wychowawców w zakresie budowania podmiotowych relacji z uczniami oraz ich rodzicami lub opiekunami oraz warsztatowej pracy z grupą uczniów;
- o) organizowanie zajęć wyrównawczych, braki edukacyjne, logopedyczne, korekcyjno-kompensacyjne;
- p) wspieranie wszystkich uczniów i wychowanków w prawidłowym rozwoju i zdrowym stylu życia oraz podejmowanie działań, których celem jest ograniczenie zachowań ryzykownych niezależnie od poziomu ryzyka używania przez nich środków psychoaktywnych;
- q) wspieranie uczniów i wychowanków, którzy ze względu na swoją sytuację rodzinną, środowiskową lub uwarunkowania biologiczne są w wyższym stopniu narażeni na rozwój zachowań ryzykownych;
- r) wspieranie uczniów i wychowanków, u których rozpoznano wczesne objawy używania różnego rodzaju środków psychoaktywnych lub występowania innych zachowań ryzykownych, które nie zostały zdiagnozowane jako zaburzenia lub choroby wymagające leczenia.
- s) poszczególne klasy organizowały Dzień Babci i Dziadka oraz Dzień Matki;
- t) rodzice brali udział w przygotowaniach i obchodach świąt szkoły i państwowych;
- u) **Warsztaty Wielkanocne** w przedszkolu – święta są szczególnym czasem, na który

czekają zarówno dzieci jak i dorośli, są świętami pełnymi tradycji oraz zwyczajów, które należy przekazać młodszemu pokoleniu. Dzieci wraz ze swoimi rodzicami miały okazję stworzyć niepowtarzalne ozdoby wielkanocne. Takie działania angażują do wspólnego działania zarówno dzieci i dorosłych, wpływają na atmosferę w szkole, integrują społeczność, a dzięki obecności najbliższych wzmacniają więzi rodzinne;

- v) **Międzynarodowy Dzień Praw Dziecka** w przedszkolu – 20 listopada 2024 r. w tym dniu przedszkolaków odwiedzili pracownicy socjalni Ośrodka Pomocy Społecznej w Moryniu i przeprowadzili krótkie zajęcia o prawach dziecka. Przedszkolaki dowiedziały się, jakie mają prawa, ale również jakie mają obowiązki;
- w) Przedszkolaki świętowały **Dzień Seniora** – z tej okazji przedszkolaki udały się do Domu Pomocy Społecznej w Moryniu i przekazały Seniorom herbaty zebrane podczas akcji „**Herbatka dla Seniora na jesienne i zimowe wieczory**”. Celem tej akcji było umacnianie integracji międzypokoleniowej, poczucia empatii oraz szacunku wobec osób starszych i potrzebujących. Wręczyły również Seniorom własnoręcznie wykonane laurki. Taka niespodzianka dostarczyła dużo radości oraz wzruszeń. Takie inicjatywy pozwalają seniorom przeżywać drugą młodość, a przede wszystkim radość obu stron. Dzieci uczą się szacunku dla osób starszych;
- x) **Warsztaty Bożonarodzeniowe** – chcąc umożliwić dzieciom poznanie tradycji i obyczajów oraz wywołać radość Świąt Bożego Narodzenia w każdej grupie przedszkolnej zostały zorganizowane warsztaty. Zostali zaproszeni rodzice, dziadkowie oraz członkowie rodzin. Wzajemna integracja, wspólna plastyczno-techniczna twórczość połączona z radością tworzenia dała dzieciom i im towarzyszącej mnóstwo uśmiechu i zabawy. Takie spotkania budują więzi z dzieckiem, relacje oparte na zaufaniu i miłości;
- y) Dzień Tolerancji, Życzliwości, Jest to święto szacunku, akceptacji i uznania bogactwa różnorodności kultur na świecie;
- z) **Dzień Rodzinny na sportowo**-promocja aktywności ruchowej i spędzania czasu wolnego na świeżym powietrzu, na sportowo. Wspólny udział dzieci i ich rodziców w konkurencjach sportowych zakończonych wspólnym piknikiem przy ognisku;
- aa) Promowanie bezpiecznych form spędzania czasu wolnego;
- bb) **Aktywna Szkoła – Aktywny do Kwadratu** - udział uczniów w programie, którego

celem jest rozwijanie swoich pasji i umiejętności, dbanie o sprawność fizyczną i zdrowie, zachęcanie do aktywnego spędzania wolnego czasu, nabywanie umiejętności pracy w grupie, działania zespołowego, redukcję stresu i agresji poprzez działania sportowe.

4) Działania Poradni Psychologiczno-Pedagogicznej :

- a) pomoc rodzicom, dzieciom, młodzieży, ich rodzicom w osiągnięciu kolejnych etapów rozwojowych;
- b) promowanie zdrowego stylu życia i realizowanie programów profilaktycznych;
- c) działalność diagnostyczna, orzecznicza, terapeutyczna, doradcza i edukacyjna;
- d) poradnictwo specjalistyczne;
- e) warsztaty dla rodziców zwiększające kompetencje rodzicielskie –

Na terenie poradni w roku 2024 odbyły się „Warsztaty dla Dobrych Rodziców” w których udział wzięły dwie rodziny (1 rodzina) zamieszkująca w gminie Moryń.

5) Działania Policji w Moryniu :

- a) w Zespole Szkół w Moryniu na zebraniu rodziców Policjanci z Komisariatu Policji w Chojnie przeprowadzili prelekcje z rodzicami na temat przemocy;
- b) współpraca z instytucjami w ramach diagnozowania i przeciwdziałania demoralizacji nieletnich;
- c) działania w ramach procedury „Niebieskie karty”;
- d) udział w posiedzeniach grup diagnostyczno – pomocowych;
- e) interweniowanie;
- f) ochrona oraz pomoc ofiarom przemocy domowej;
- g) współpraca z innymi instytucjami na rzecz rodzin dotkniętych przemocą domową;

6) Działania w dziedzinie sportu i kultury;

- a) bezpłatne zajęcia z dziećmi i młodzieżą przez instruktorów MOK w Moryniu (zajęcia plastyczne, zajęcia muzyczne, zajęcia taneczne - szkoła tańca Siempre Latino, kółko szachowe, zajęcia z rysunku, programowanie robotów „Photon”, Klub Małego Czytelnika);

- b) bezpłatne zajęcia dla dzieci i młodzieży na terenie gminy Moryn w okresie ferii zimowych i letnich;
- c) organizowanie festynów rodzinnych przez Rady Sołeckie na terenie Gminy Moryń;
- d) zajęcia sportowe UKS na terenie Gminy Moryń (grupy Żak, Orlik, Młodzik oraz Juniorzy);
- e) Klub Karate Kyokushin Moryń - zajęcia z karate dla dzieci, młodzieży i dorosłych;
- f) Klub Jeździecki Podkowa w Skotnicy – zajęcia jeździeckie w siodle;
- g) Młodzieżowa grupa OSP w Witnicy;
- h) bezpłatne korzystanie z siłowni na powietrzu;

7) Działania Służby Zdrowia:

- a) profilaktyka lecznicza obejmująca zdrowie dziecka i rodziców;
- b) rozpoznawanie potrzeb środowiska poprzez wizyty lekarzy i pielęgniarek środowiskowych;
- c) badania okresowe – ocena dbałości rodziców o zdrowie dzieci;
- d) instruktaż dla młodych rodziców dotyczący prawidłowego wychowania, rozwoju i zdrowia potomstwa;
- e) współpraca z instytucjami i podmiotami wspierającymi funkcje opiekuńczo-wychowawcze;
- f) wczesne wykrywanie problemów przemocy domowej;

8) Działania Powiatowego Centrum Pomocy Rodzinie w Gryfinie:

- a) poradnictwo psychologiczne, prawne;
- b) wyrównywanie szans osób niepełnosprawnych i przeciwdziałaniu ich wykluczeniu społecznemu;
- c) mediacje małżonków – **1 rodzina z terenu gminy Moryń uczestniczyła w mediacjach;**
- d) kontakt koordynatora oraz organizatora pieczy zastępczej z asystentem rodzin w celu określenia możliwości powrotu dziecka do rodziny biologicznej – **do domu rodzinnego powróciło 4 dzieci;**
- e) współpraca z asystentem rodziny przy tworzeniu planu pomocy dziecku i rodzinie - **- zostały stworzone 4 plany;**

- f) realizacja działań korekcyjno-edukacyjnych i psychologiczno-terapeutycznych dla osób stosujących przemoc – **4 osoby z Gminy Moryń uczestniczyły w programie korekcyjno – edukacyjnym dla osób stosujących przemoc;**

9) Działania Zespołu Kuratorskiej Służby Sądowej:

- a) nawiązywanie pierwszego kontaktu z rodziną;
- b) poradnictwo dla rodziny o prawach i obowiązkach wynikających z orzeczenia sądu;
- c) planowanie oddziaływań profilaktyczno – resocjalizacyjnych i opiekuńczo – wychowawczych;
- d) współpraca z rodziną z zakresu oddziaływań profilaktyczno – resocjalizacyjnych i opiekuńczo-wychowawczych;
- e) udzielanie rodzinie pomocy w organizowaniu nauki, pracy i czasu wolnego oraz w rozwiązywaniu trudności życiowych;
- f) kontrola zachowania rodziny w miejscu zamieszkania, pobytu, nauki i pracy;
- g) współdziałanie z organizacjami, instytucjami i innymi podmiotami, których celem działania jest pomoc podopiecznemu;
- h) monitorowanie uzależnień rodziców i małoletnich przy pomocy badań na obecność alkoholu i narkotyków.

Działania GKR P W Moryniu

- a) przeprowadzała rozmowy interwencyjno-motywujące z osobami nadużywającymi alkoholu;
- b) działania zmierzające do zastosowania wobec osób uzależnionych od alkoholu obowiązku poddania się leczeniu odwykowemu;
- c) w celu skutecznego przeciwdziałania problemom uzależnień i przemocy domowej oraz eliminowania ich niekorzystnego wpływu na społeczeństwo konieczne było prowadzenie działań związanych z ich rozwiązywaniem, profilaktyką oraz integracją społeczną osób nimi dotkniętych;
- d) profilaktyczną działalność informacyjną i edukacyjną podejmowano m.in. poprzez wspieranie, szczególnie wśród dzieci i młodzieży szkolnej, potrzeb w zakresie sportu i rekreacji, organizowanie konkursów, spektakli, imprez masowych i festynów propagujących zdrowy styl życia, finansowanie kampanii, programów

i przedsięwzięć profilaktycznych, a także organizowanie i finansowanie szkoleń, jak również zakup materiałów edukacyjno-informacyjnych związanych z profilaktyką uzależnień (plakaty, broszury i ulotki).

Działanie 2.6 Nawiązywanie współpracy z podmiotami pracującymi na rzecz rodziny

W codziennych działaniach, zmierzających do poprawy sytuacji rodzin przeżywających trudności w wypełnianiu funkcji opiekuńczo-wychowawczych, asystent rodziny współpracuje z różnymi podmiotami są to m.in.: Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie Gryfinie, Sądem Rejonowym III Wydział Rodzinny i Nieletnich w Gryfinie, Zespół Kuratorskiej Służby Sądowej przy Sądzie Rejonowym w Gryfinie, Poradnią Psychologiczno-Pedagogiczną w Chojnie oraz w Kostrzynie, pedagogy i psychologów szkolni, wychowawcy z Zespołu Szkół w Moryniu .

Zakres współpracy obejmował m.in. uczestniczenie w spotkaniach dotyczących rodzin, omawianie ich aktualnej sytuacji oraz dobór odpowiednich form pomocy.

Cel szczegółowy 3

Zabezpieczenie podstawowych potrzeb dziecka i rodziny

Działanie 3.1 Wsparcie rodzin posiadających trudną sytuację finansową z systemu zabezpieczenia socjalnego (np. stypendia szkolne, dodatki mieszkaniowe, świadczenia rodzinne oraz pomoc przyznawana na podstawie ustawy o pomocy społecznej)

- a) Zabezpieczenia podstawowych potrzeb bytowych dla rodzin z dziećmi zapewnienie pomocy finansowej i rzeczowej rodzinom z dziećmi zgodnie z ustawą o pomocy społecznej;

Tabela Nr 16

Przyznane zasiłki z pomocy społecznej w 2024 roku	Kwota
Zasiłek okresowy	45.734,03 zł
Zasiłek celowy	46.398,50 zł

Specjalny zasiłek celowy	28.968,00 zł
Zasiłki stałe	153.783,99 zł
Program „Posiłek w szkole i w domu”	109.995,90 zł

Dane Ośrodka Pomocy Społecznej w Moryniu

- b) zapewnienie dzieciom i młodzieży posiłków w szkole, przedszkolu oraz innych placówkach;

Tabela Nr 17

Zapewnienie posiłków dzieci i młodzieży w szkole	Kwota
Śniadania dzieci	5.646,60 zł
Obiady dla dzieci	25.095,90 zł

Dane Ośrodka Pomocy Społecznej w Moryniu

- c) zapewnienie pomocy finansowej dla rodzin z dotacji celowej z budżetu państwa (świadczenia rodzinne, świadczenia z funduszu alimentacyjnego, świadczenia wychowawcze) - **kwota 1.885.364,25 zł** ;
- d) zapobieganie utracie mieszkania poprzez pomoc w formie dodatku mieszkaniowego – kwota - **42.422,81 zł** ;
- e) zapewnienie pomocy w formie stypendiów – **kwota 9.134,89 zł**

Działanie 3.2 Pomoc w formie dożywiania dzieci i młodzieży w szkołach

Dożywianie dzieci i zapewnienie jednego gorącego posiłku dziennie osobom tego pozbawionym jest zadaniem własnym obowiązkowym Gminy Moryń.

Adresatami programu są dzieci od 0-7 roku życia, uczniowie szkół podstawowych, ponadpodstawowych oraz osoby dorosłe w trudnej sytuacji życiowej, w szczególności samotne, starsze, chore, niepełnosprawne, jeśli ich dochód nie przekracza 200% kryterium dochodowego z ustawy o pomocy społecznej. Formą realizacji dożywiania jest zakup posiłku lub przyznanie zasiłku celowego na zakup żywności.

W okresie **od stycznia 2024 r. do grudnia 2024 r.** objęto dożywianiem **32** uczniów

Wydano **2.864** posiłków w szkołach.

Koszt dożywiania - **24.696,00 zł**

Jest możliwość udzielenia pomocy w formie posiłku nie wymagającego przeprowadzenia wywiadu środowiskowego. Na wniosek dyrektora szkoły **2 dzieci** objęto dożywianiem – obiad na kwotę **399,90 zł**.

Ponadto dofinansowanie do **śniadań** – **5.646,60 zł** przyznano **1654 świadczeń**.

Działanie 3.3 Monitorowanie sytuacji zdrowotnej dzieci z rodzin dysfunkcyjnych

Monitorowanie sytuacji zdrowotnej dzieci z rodzin dysfunkcyjnych na terenie gminy Moryń prowadzą Niepubliczne Zakłady Opieki Zdrowotnej do której przynależą członkowie z rodzin dysfunkcyjnych. Ich działania to:

- a) profilaktyka lecznicza obejmująca zdrowie dziecka i rodziców;
- a) rozpoznawanie potrzeb środowiska poprzez wizyty lekarzy i pielęgniarek środowiskowych;
- b) badania okresowe – ocena dbałości rodziców o zdrowie dzieci;
- c) instruktaż dla młodych rodziców dotyczący prawidłowego wychowania, rozwoju i zdrowia potomstwa;
- d) współpraca z instytucjami i podmiotami wspierającymi funkcje opiekuńczo-wychowawcze; wczesne wykrywanie problemów przemocy domowej.

Działanie 3.4 Przystępowanie do rządowych programów wspierania rodziny

W 2024 r. Gmina Moryń przystąpiła do Resortowego Programu Wspierania Rodziny i Systemu Pieczy Zastępczej

Działanie 3.5 Zapewnienie środków na realizację zadania dotyczącego wspierania rodziny na terenie Gminy Moryń

Koszty w 2024 roku związane ze wspieraniem rodziny wyniosły 109.973,67 zł (w tym wkład własny – 76.003,28 zł, dofinansowanie w ramach Resortowego Programu Wspierania Rodziny i Systemu Pieczy Zastępczej 26.790,19 zł - dofinansowanie własne Wojewody – 7.180,20 zł).

Cel szczegółowy 4

Wspieranie kobiet w ciąży i rodzin ze szczególnym uwzględnieniem kobiet w ciąży powikłanej oraz w sytuacji niepowodzeń położniczych

Działanie 4.1 Przydzielenie asystenta rodzinie zgodnie z zapisami ustawy o wspieraniu kobiet w ciąży i rodzin „Za życiem”

Z dniem 1 stycznia 2017 r. weszła w życie ustawa z dnia 4 listopada 2016 r. o wsparciu kobiet w ciąży i rodzin „Za życiem”, poszerzając zakres odbiorców usług asystenta rodziny poprzez przypisanie mu funkcji koordynatora kompleksowego wsparcia dla kobiet w ciąży i ich rodzin, ze szczególnym uwzględnieniem:

1) kobiet w okresie ciąży i połogu, ze szczególnym uwzględnieniem kobiet w ciąży powikłanej oraz w sytuacji niepowodzeń położniczych, posiadające dokument potwierdzający ciążę, do tej grupy zaliczono:

– każdą kobietę w ciąży i jej rodzinę (pomoc w zakresie informacji i poradnictwa na temat rozwiązań wspierających rodzinę), w których przyjdzie albo przyszło na świat ciężko chore dziecko, oznacza to ciężkie i nieodwracalne upośledzenie albo nieuleczalną chorobę zagrażającą jego życiu;

– kobiety, które otrzymały informację o tym, że ich dziecko może umrzeć w trakcie ciąży lub porodu;

– kobiety, których dziecko umarło bezpośrednio po porodzie na skutek wad wrodzonych;

– kobiety, które po porodzie nie zabiorą do domu dziecka z powodu: poronienia, urodzenia dziecka martwego, urodzenia dziecka niezdolnego do życia, urodzenia dziecka obarczonego wadami wrodzonymi albo śmiertelnymi schorzeniami;

2) rodziny z dzieckiem posiadającym zaświadczenie, potwierdzające ciężkie i nieodwracalne upośledzenie albo nieuleczalną chorobę zagrażającą życiu, które powstały w prenatalnym okresie rozwoju dziecka lub w czasie porodu, wydane przez lekarza ubezpieczenia zdrowotnego;

3) rodziny z trudnościami w realizacji funkcji opiekuńczo-wychowawczej (standardowe zadania asystenta rodziny realizowane w oparciu o ustawę o wspieraniu rodziny);

4) rodziny z trudnościami w realizacji funkcji opiekuńczo-wychowawczej oraz dzieckiem legitymującym się orzeczeniem o niepełnosprawności albo orzeczeniem o lekkim, umiarkowanym lub znacznym stopniu niepełnosprawności określonym w przepisach

o rehabilitacji zawodowej i społecznej oraz zatrudnianiu osób niepełnosprawnych oraz dzieckiem i młodzieżą posiadającą odpowiednio opinię o potrzebie wczesnego wspomaganie rozwoju dziecka, orzeczenie o potrzebie kształcenia specjalnego lub orzeczenie o potrzebie zajęć rewalidacyjno-wychowawczych, o których mowa w przepisach ustawy o systemie oświaty.

Dziecko z zaburzeniami w rozwoju posiada specjalne potrzeby w zakresie pielęgnacji, opieki i wychowania. Dlatego też uznano, że kobiety w ciąży powikłanej i rodzice dzieci przewlekłe chorych, i nie w pełni sprawnych, potrzebują szczególnego wsparcia w przygotowaniu się do tak trudnego rodzicielstwa lub specjalnego wsparcia w wypełnianiu funkcji opiekuńczo-wychowawczej.

Celem oddziaływań asystenta rodziny w ramach realizacji ustawy i programu „Za życiem” jest lepsze funkcjonowanie kobiet w ciąży, w szczególności ciąży powikłanej oraz w sytuacji niepowodzeń położniczych oraz rodzin z niepełnosprawnym dzieckiem poprzez koordynację poradnictwa w zakresie pielęgnacji, opieki i wychowania dziecka z niepełnosprawnością oraz kwestii prawnych czy pomocy psychologicznej, rehabilitacji społecznej i zawodowej oraz świadczeń opieki zdrowotnej. Ponadto działania koordynujące wobec rodziny oczekującej dziecka, które może umrzeć w trakcie ciąży lub porodu.

Do zadań asystenta należy:

- wsparcie i towarzyszenie emocjonalne;
- zapoznanie (przekazanie informacji i szczegółowe omówienie) kobiety w ciąży i/lub rodziny z Informatorem „Uprawnienia w ramach ustawy dla kobiet w ciąży i rodzin „Za życiem”, dotyczącym możliwości wsparcia;
- opracowanie wspólnie z kobietą w ciąży i/lub rodziną indywidualnego katalogu możliwego wsparcia;
- koordynacja poradnictwa i wsparcia dla kobiet i/lub rodziny;
- występowanie przez asystenta rodziny w imieniu osób, na ich żądanie, do podmiotów (z wyłączeniem świadczeniodawców) w celu umożliwienia im skorzystania ze wsparcia, na podstawie pisemnego upoważnienia. Asystent rodziny realizuje wsparcie dla kobiet przy konsultacji zespołu specjalistów. Zadania asystenta rodziny wynikające z realizacji ustawy „Za życiem” zostały wpisane do ustawy o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej, jako głównej ustawy wyznaczającej rolę, zakres działań i organizację pracy asystentów. Do działań

asystenta rodziny należy, wsparcie: instrumentalne, informacyjne i emocjonalne, a w przypadku problemów opiekuńczo - wychowawczych pedagogizacja.

W 2024 r. asystent rodziny nie współpracował z rodziną zgodnie ustawą o wspieraniu kobiet w ciąży i rodzin „Za życiem”

Działania 4.2 Zapewnienie innych form wsparcia dla rodzin

Na terenie Gminy Moryń nie było innego wsparcia dla rodzin zgodnie ustawą o wspieraniu kobiet w ciąży i rodzin „Za życiem” poza przydzieleniem jednorazowego świadczenia z tytułu urodzenia żywego dziecka, o którym mowa w art. 10 ustawy o wspieraniu kobiet w ciąży i rodzin „Za życiem”.

Działanie 4.3 Objęcie wsparciem materialnym rodzin z dzieckiem z niepełnosprawnością

W 2024 r. zgodnie z ustawą „Za życiem” wypłacono **1 świadczenie** w kwocie **4.000,00 zł** z tytułu urodzenia żywego dziecka, o którym mowa w art. 10 ustawy o wspieraniu kobiet w ciąży i rodzin „Za życiem”. Z innej formy pomocy rodzina nie skorzystała. Zaproponowano rodzinie pomoc w formie specjalnego zasiłku celowego, jednak rodzina nie wyraziła zgody.

Podsumowanie

Realizując „Gminny Program Wspierania Rodziny na lata 2024 – 2026”, w 2024 roku osiągnięto następujące rezultaty:

- 1) podobnie jak w latach ubiegłych nastąpiło efektywne wsparcie rodzin z terenu Gminy Moryń poprzez realizację celu głównego i celów szczegółowych;
- 2) wzmocnienie bezpieczeństwa socjalnego oraz poprawa funkcjonowania rodzin i ich członków w sferze socjalno – bytowej;
- 3) zmniejszenie zjawiska wykluczenia społecznego i marginalizacji;
- 4) nabycie przez rodziny dotknięte trudnościami w opiece i wychowaniu dzieci umiejętności prawidłowego realizowania funkcji opiekuńczo – wychowawczych, a poprzez to również poprawa ich społecznego funkcjonowania;
- 5) prowadzone działania przyczyniły się do zwiększenia wiedzy i kompetencji rodzicielskich w zakresie zaspokajania potrzeb rozwojowych dziecka, odpowiedniego działania wychowawczego względem dziecka;

- 6) podniesienie umiejętności oraz kompetencji prospołecznych dzieci i młodzieży oraz wzrost poziomu świadomości dzieci i młodzieży wobec zjawiska przemocy, uzależnień i innych zachowań ryzykownych;
- 7) zwiększenie umiejętności rozwiązywania konfliktów w rodzinach i grupach społecznych;
- 8) poprawa relacji rodzinnych, małżeńskich/ partnerskich;
- 9) umocnienie więzi rodzinnych;
- 10) umożliwienie dziecku prawidłowego rozwoju w rodzinie biologicznej, środowisku lokalnym i grupach rówieśniczych;
- 11) wzrost motywacji rodziców biologicznych dzieci umieszczonych w pieczy zastępczej do uczestnictwa w różnych formach wsparcia i podejmowania działań, mających na celu umożliwienie dzieciom powrotu do rodziny naturalnej;
- 12) reintegracja rodziny wyrażająca się w powrocie dziecka do rodziny biologicznej;
- 13) zwiększenie dostępności rodzin dysfunkcyjnych do poradnictwa specjalistycznego;
- 14) profesjonalizacja wsparcia kierowanego do dziecka i rodziny;
- 15) podniesienie jakości usług świadczonych przez osoby i instytucje zaangażowane w pracę na rzecz rodzin z dziećmi, zwłaszcza środowisk dysfunkcyjnych;
- 16) umocnienie współpracy na płaszczyźnie wspierania rodziny pomiędzy asystentem rodziny, pracownikiem socjalnym a przedstawicielami innych instytucji i organizacji działającymi na rzecz dziecka i rodziny;
- 17) zacieśnienie oraz udoskonalenie form współpracy pomiędzy instytucjami działającymi na rzecz rodzin z dziećmi;
- 18) zwiększenie świadomości społeczności lokalnej wobec roli i wartości rodziny.

Informacja o potrzebach związanych z realizacją zadań z zakresu wspierania rodziny w latach kolejnych

Mając na uwadze szerokie spektrum problemów i specyfikę pracy z rodzinami, objętymi wsparciem specjalistów i asystentów rodziny, zauważa się potrzebę:

- 1) kontynuacji zatrudnienia asystentów rodziny i utrzymania liczby zatrudnionych asystentów rodziny w celu stworzenia możliwości dla prowadzenia skutecznej pracy z rodzinami;

- 2) dostępu do środków finansowych, umożliwiających ciągłe podnoszenie kwalifikacji asystentów rodziny, pracowników socjalnych wspierających rodziny poprzez udział w szkoleniach i innych formach kształcenia;
- 3) dostępu do środków finansowych, umożliwiających objęcie asystentów rodziny, pracowników socjalnych i innych pracowników wspierających rodziny wsparciem w formie superwizji (zarówno indywidualnej, jak i grupowej), w celu:
  - a) dokonania profesjonalnej analizy praktyki zawodowej ww. grup zawodowych;
  - b) poprawy jakości wykonywanej pracy;
  - c) doskonalenia zawodowego,
  - d) poprawy relacji i komunikacji między pracownikami;
  - e) nauki nowych rozwiązań w pracy z klientem;
  - f) oceny swojej pracy i wprowadzenia zmian;
  - g) uświadomienia źródeł problemów;
  - h) wskazania, np.: braków w wiedzy, braku szkoleń, braku cyklicznych spotkań kadry, ale także uchybień organizacyjnych;
  - i) ukazania zadań priorytetowych dla instytucji - pracę z rodziną i dzieckiem;
  - j) kontroli realizacji celów statutowych OPS – weryfikacja zgodności podejmowanych działań pracowników z obowiązującymi procedurami i przepisami;
- 4) stworzenia możliwości dostępu do porad prawnych OPS zarówno dla rodzin, jak i asystentów rodziny oraz pracowników socjalnych;
- 5) w dalszym ciągu rozwój poradnictwa psychologicznego w OPS;
- 6) zapewnienia środków na współfinansowanie pobytu dzieci w rodzinach zastępczych, placówkach opiekuńczo – wychowawczych;
- 7) zintegrowania i utrzymania dobrej współpracy pomiędzy instytucjami wspierającymi rodzinę dla kompleksowego wsparcia rodzin;
- 8) działań wychowawczych mających na celu przekazanie wiedzy i umiejętności służących przygotowaniu do pełnienia ról społecznych,
- 9) działań mających na celu ponowne włączanie do środowiska rodziców, młodzieży, dzieci poprzez nauczenie ich postępowania zgodnego z wymogami otoczenia, normami społecznymi i prawnymi;
- 10) organizacji dodatkowego wsparcia dla dzieci, młodzieży oraz rodziców przeżywających trudności opiekuńczo-wychowawcze;

- 11) organizowania treningów kompetencji dla rodziców, których celem będzie tworzenie warunków do prawidłowego rozwoju dziecka w rodzinie, w sferze psychicznej, emocjonalnej, społecznej i socjalnej (aktywne spędzanie czasu wolnego z dzieckiem, porządkowanie mieszkania, radzenie sobie z agresją);
- 12) poszerzania możliwości rozwoju społecznego i kulturowego rodzin poprzez uczestnictwo w ofercie kulturalnej;
- 13) zwiększenia nacisku na utrzymanie dzieci w ich naturalnym środowisku poprzez doskonalenie metod pracy z rodziną oraz realizowanie różnych form pomocy rodzinie, wzmocnienie działań profilaktycznych;
- 14) dalszej współpracy pomiędzy instytucjami i podmiotami działającymi na rzecz dziecka i rodziny (m.in. szkoły, przedszkola, policja, Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie);
- 15) kompleksowego wsparcia rodziny poprzez organizowanie kampanii społecznych i promowanie idei rodzin wspierających dla rodzin objętych pomocą Ośrodka Pomocy Społecznej;
- 16) organizacji akcji informacyjnej – propagowania działań na rzecz kobiet w ciąży i ich rodzin wynikających z Ustawy „Za życiem”.

Podsumowując Ośrodek Pomocy Społecznej w Moryniu cały czas poszukuje nowych form pracy z rodziną, aby jakość życia rodziny miała lepszy wymiar. W związku z powyższym w 2025 r. będzie uczestniczył w Programach resortowych Ministra Rodziny i Polityki Społecznej realizowanych w ramach środków Funduszu Solidarnościowego („Opieka wytchnieniowa,” oraz „Asystent osobisty osoby niepełnosprawnej”). Mając na uwadze skuteczność w udzielaniu pomocy rodzinom niewydolnym opiekuńczo – wychowawczo, konieczne jest utrzymanie dotychczasowego kierunku działań, a przede wszystkim wysokiej aktywności poszczególnych instytucji i organizacji mających pośredni i bezpośredni wpływ na funkcjonowanie rodzin.

KIEROWNIK
OŚRODKA POMOCY SPOŁECZNEJ
Ewa Rozkrut
mgr Ewa Rozkrut
ORGANIZATOR POMOCY SPOŁECZNEJ

Moryń, 17.03.2025 r.